Nr 189.

Uppläst och godkänd hos Första kammaren den 7 juni 1910.
Uppläst och godkänd hos Andra kammaren den 8 juni 1910.

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om aktiebolag och till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895, dels ock i anledning däraf väckta motioner.

(Lagutskottets utlåtande nr 44 och memorial nr 51.)

Till Konungen.

Genom en den 28 januari 1910 dagtecknad proposition, nr 54, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga propositionen bilagda förslag till lag om aktiebolag och till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895.

Beträffande det af Eders Kungl. Maj:t framlagda förslaget till lag om vissa ändringar i lagen om handelsbolag och enkla bolag den 28 juni 1895 har Riksdagen funnit detsamma ej föranleda någon erinran

från Riksdagens sida. Propositionen i hvad den afser berörda lagförslag har alltså blifvit af Riksdagen bifallen.

Hvad åter angår det i propositionen innefattade förslaget till lag om aktiebolag, har Riksdagen, som icke kunnat i oförändradt skick bifalla detta förslag, i anledning af propositionen samt inom Riksdagen i ämnet väckta motioner, för sin del antagit följande

Lag om aktiebolag.

Inledande bestämmelser.

1 §.

De, som vilja med ett af dem tillskjutet, i visst antal lotter (aktier) fördeladt kapital idka verksamhet i bolag utan att personligen ansvara för däraf uppkommande förbindelser, äga, på sätt i denna lag sägs, bilda aktiebolag.

2 §.

Aktiekapitalet må ej sättas lägre än fem tusen kronor.

Där aktiekapitalet skall, utan ändring af bolagsordningen, kunna bestämmas till lägre eller högre belopp, må lägsta beloppet (minimikapitalet) ej utgöra mindre än tredjedelen af högsta beloppet (maximikapitalet).

3 §.

Aktierna skola lyda å lika belopp i svenskt mynt, ej understigande femtio kronor; dock må aktie kunna lyda å mindre belopp, lägst tio kronor, där aktiekapitalet ej öfverstiger femtio tusen kronor.

Hvad för aktie skall inbetalas må ej bestämmas till lägre belopp än det, hvarå aktien skall lyda.

Aktie vare mot bolaget odelbar.

Å aktierna skola utfärdas bref, hvilka ställas till viss man, där ej Konungen för särskildt fall medgifver, att brefven må ställas till innehafvaren.

Om aktiebolags bildande.

4 §.

Stiftare af aktiebolag skola vara här i riket bosatta svenska undersåtar och till antalet minst fem.

5 §.

Stiftarna skola upprätta och egenhändigt underteckna en stiftelseurkund, angifvande

1) föremålet för bolagets verksamhet;

2) aktiekapitalet eller, där aktiekapitalet skall kunna, utan ändring af bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet;

3) det belopp, hvarå aktie skall lyda;

4) den ort inom riket, där bolagets styrelse skall hafva sitt säte;

5) huru styrelsen skall sammansättas och grunderna för dess beslutförhet;

6) det sätt, hvarpå kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till aktieägarnas kännedom, äfvensom den tid före stämma, då föreskrifna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna.

Såsom stiftare anses allenast de, som undertecknat stiftelseurkunden.

Stiftarnas namnunderskrifter skola vara af vittnen styrkta.

6 §.

Skall bolagets verksamhet efter viss tid upphöra,

eller skola aktiebrefven ställas till innehafvaren,

eller skall förbehåll träffas enligt 49 § om aktiekapitalets nedsättning genom inlösen af aktier eller enligt 52 § om rätt för aktieägare att vid akties öfvergång lösa aktien eller om förbud i vissa fall mot akties förvärfvande eller enligt 138 § om tvisters afgörande af skiljemän,

eller skola, i den mån sådant må ske, grunderna för utöfvande af rösträtt och för fattande af beslut å bolagsstämma afvika från hvad därom finnes föreskrifvet i 79, 91 och 93 §§,

eller skall om användande af bolagets vinst eller af bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning gälla annat än i 55 § 2 mom. och 114 § är stadgadt,

varde bestämmelse härom intagen i stiftelseurkunden.

Där ej alla aktier skola medföra samma rätt, skall stiftelseurkunden angifva det belopp, hvartill aktier med företrädesrätt må kunna utgifvas, och det företräde de skola medföra, äfvensom, såframt aktiekapitalet skall kunna, utan ändring af bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, den rätt till teckning eller erhållande af nya aktier, som vid aktiekapitalets ökning må tillkomma hvarje särskildt slag af aktier.

7 §.

Ej må stiftare eller annan af bolaget erhålla godtgörelse för dess bildande, utan så är, att bestämmelse härom fullständigt angifvits i stiftelseurkunden.

I stiftelseurkunden skall ock fullständigt angifvas hvarje bestämmelse, som må hafva träffats därom,

att stiftare eller annan skall äga att teckna aktie med rätt att tillskjuta annat än penningar eller eljest med villkor,

att i annat fall egendom skall af bolaget öfvertagas,

eller att stiftare eller annan eljest skall af bolaget erhålla särskild förmån eller rättighet. Sker det ej, vare sådan bestämmelse utan verkan mot bolaget.

8 §.

Stiftarna låte kungöra stiftelseurkunden i allmänna tidningarna äfvensom i tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hafva sitt säte.

Där för aktie skall inbetalas högre belopp än det, hvarå aktie skall lyda, varde i kungörelsen intagen uppgift om det belopp, som skall för aktie inbetalas.

9 §.

Stiftelseurkunden i två exemplar äfvensom ett exemplar af de tidningar, i hvilka kungörelse enligt 8 § varit införd, skola ingifvas, om bolagets styrelse skall hafva sitt säte i Stockholm, till öfverståt-

hållareämbetet och i annat fall till Konungens befallningshafvande i länet. Det ena exemplaret af stiftelseurkunden skall förvaras för att hållas tillgängligt för en hvar, som önskar taga kännedom däraf; det andra skall, försedt med påskrift om uppvisandet, återställas till stiftarna.

Har ej vid stiftelseurkundens upprättande iakttagits hvad förut i denna lag är stadgadt eller finnes stiftelseurkunden eljest i dit hörande ämne innehålla något, som strider mot denna lag, eller har den icke kungjorts i enlighet med hvad i 8 § är stadgadt, må den ej mottagas. Vägras mottagandet, skall bevis därom jämte skälen för beslutet på begäran meddelas.

10 §.

Teckning af aktier skall ske å teckningslista i hufvudskrift, som egenhändigt underskrifvits af stiftarna, eller i afskrift, bestyrkt af notarius publicus.

Teckningslista skall innefatta styrkt afskrift af stiftelseurkunden jämte den i 9 § omförmälda påskrift samt angifva

1) den ordning, hvari aktietecknare bör fullgöra hvad honom åligger på grund af teckningen;

2) den tid, ej öfverstigande ett år från stiftelseurkundens uppvisande, inom hvilken konstituerande stämma skall hållas;

3) där för aktie skall inbetalas högre belopp än det, hvarå aktie skall lyda, det belopp, som skall för aktie inbetalas;

4) där i stiftelseurkunden minimi- och maximikapital angifvits, men allenast ett visst belopp, understigande maximikapitalet, skall få tecknas, storleken af detta belopp.

Där annan än stiftare må teckna aktier, skall teckningslista, hvarå sådan teckning må äga rum, dessutom innehålla uppgift å det antal aktier, som en hvar af stiftarna tecknat, och å den grund, efter hvilken i händelse af öfverteckning aktierna skola fördelas mellan tecknarna.

Hvarje stiftare skall teckna minst en aktie.

11 §.

Aktieteckning vare ogiltig, där den ej göres å teckningslista, som uppfyller föreskrifterna i 10 §.

Aktieteckning med villkor vare ogiltig, där ej, efter ty i 7 § sägs, bestämmelse om sådan teckning intagits i stiftelseurkunden.

12 §.

Har ej före utgången af den tid, inom hvilken enligt teckningslistan konstituerande stämma skall hållas, beslut å sådan stämma fattats om bolagets bildande eller om uppskof därmed enligt hvad i 15 § stadgas, vare aktieteckningen icke vidare bindande.

13 §.

Ej må sådan grund för aktietecknings ogiltighet, som i 11 och 12 §§ afses, göras gällande, utan så är, att den hos registreringsmyndigheten anmälts före bolagets registrering.

14 §.

Konstituerande stämma utlyses af stiftarna i den ordning, som skall gälla om kallelse till ordinarie bolagsstämma.

Å konstituerande stämman framlägge stiftarna genast stiftelseurkunden, försedd med den i 9 § omförmälda påskrift, och teckningslistorna äfvensom, där i stiftelseurkunden intagits bestämmelse, som omförmäles i 7 §, de skriftliga handlingar, som därom kunna vara upprättade, jämte en af stiftarna underskrifven berättelse, angifvande de omständigheter, som kunna vara af vikt vid bedömande af bestämmelsens betydelse för bolaget.

15 §.

Styrkes å stämman genom behöriga teckningslistor, att det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt stiftelseurkunden lägst må sättas, är fulltecknadt, skall, sedan aktierna i händelse det tecknade beloppet öfverskjuter hvad högst må tecknas, blifvit mellan tecknarna fördelade och öfverskjutande teckning förklarats förfallen, till afgörande företagas, huruvida bolaget skall komma till stånd; dock att, där minst en fjärdedel af de närvarande eller ock aktietecknare med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en fjärdedel af det vid stämman företrädda aktiekapitalet rösta därför, med frågans afgörande skall anstå till fortsatt stämma å viss dag minst fyra och högst sex veckor därefter. Å den fortsatta stämman varde frågan utan vidare uppskof afgjord.

Besluta de närvarande enhälligt, att bolaget skall komma till

stånd, eller finnas vid omröstning de flesta röstande hafva förenat sig därom och utgöra dessa minst en fjärdedel af hela antalet tecknare med ett sammanlagdt aktiebelopp af mer än halfva det å stämman företrädda aktiekapitalet och minst en fjärdedel af hela aktiekapitalet, skall bolaget anses bildadt; i annat fall vare frågan om bolagets bildande förfallen.

Aktietecknare, till hvars förmån i stiftelseurkunden intagits bestämmelse, som i 7 § sägs, äge ej deltaga i omröstning, hvarom ofvan förmäles; ej heller må sådan tecknare eller af honom tecknade eller eljest förvärfvade aktier vid omröstningen tagas i beräkning. Hvad nu är stadgadt gälle dock ej, där i stiftelseurkunden dylik bestämmelse intagits till förmån för samtlige aktietecknare.

16 §.

Är aktiebolag bildadt, skall bolagsordning antagas samt val af styrelse och revisorer förrättas.

Sker det ej å konstituerande stämman, åligger det stiftarna att senast en månad därefter i den ordning, som skall gälla om kallelse till ordinarie bolagsstämma, för ändamålet utlysa särskild stämma att hållas så snart ske kan. Uraktlåtes det, har magistrat eller kronofogde i den ort, där bolagets styrelse skall hafva sitt säte, att på ansökan af aktieägare ofördröjligen kalla aktieägarna till sådan stämma.

17 §.

Bolagsordning skall innehålla bestämmelser i samtliga de ämnen, hvilka enligt 5 och 6 §§ skola upptagas i stiftelseurkunden, så ock angifva bolagets firma, huru många revisorer skola utses, samt huruvida mera än en ordinarie bolagsstämma skall årligen hållas, tiden för sådan stämmas hållande, och hvilka ärenden skola å ordinarie stämma eller, där flera hållas, å hvar och en af dem förekomma till behandling.

I de ämnen, som omförmälas i 5 och 6 §§, må afvikelse från hvad stiftelseurkunden innehållit ej göras, med mindre samtlige aktieägare förena sig därom. Ej heller må, utan samtlige aktieägares medgifvande, bestämmelse rörande ämne, hvarom i 6 § sägs, beslutas, där den ej varit intagen i stiftelseurkunden.

18 §.

Aktiebolags firma skall innehålla ordet »aktiebolag».

Ny firma skall tydligt skilja sig från andra, förut i laga ordning registrerade, ännu bestående aktiebolagsfirmor.

19 §.

Vid konstituerande stämman, så ock vid sådan särskild stämma, som i 16 § sägs, skall genom stiftarnas försorg föras protokoll; och lände i öfrigt i tillämpliga delar till efterrättelse hvad i 78 § finnes stadgadt om protokoll, val af ordförande och förteckning öfver de närvarande.

Hvad i 79 § är stadgadt om utöfvande af rösträtt och fattande af beslut å bolagsstämma äge med de afvikelser, som föranledas af bestämmelserna i 15 §, motsvarande tillämpning å sådan stämma, som ofvan sägs.

20 §.

Hvad om klander af bolagsstämmobeslut är stadgadt i 95 och 96 §§ gälle i tillämpliga delar i fråga om talan å beslut, som fattats å konstituerande stämman, så ock å sådan särskild stämma, som i 16 § sägs.

21 §.

Sedan bolagsordning antagits samt styrelse och revisorer blifvit valda, så ock af det tecknade beloppet, efter afdrag ej mindre i anledning af öfverteckning, där sådan ägt rum, än äfven för aktierätt, som af aktietecknare må hafva enligt 30 § förverkats och ej af annan öfvertagits, minst hälften blifvit inbetald i penningar eller annat i enlighet med stiftelseurkundens bestämmelser, må bolaget enligt föreskrifterna i denna lag registreras; dock får registrering ej ske, där det tecknade beloppet efter ofvannämnda afdrag understiger det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt bolagsordningen lägst må sättas.

22 §.

Innan bolaget registrerats, kan det ej förvärfva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter, ej heller inför domstol eller annan myndighet

söka, kära eller svara; dock äge bolagets styrelse föra talan om utbekommande af tecknadt aktiebelopp.

Handla styrelseledamöter, aktieägare eller andra å bolagets vägnar, innan det blifvit registreradt, svare de, som i åtgärden eller beslut därom deltagit, för uppkommande förbindelser såsom för annan sin gäld, en för alla och alla för en.

23 §.

Ansökning om bolagets registrering skall göras af dess styrelse.

I sådan ansökning skola uppgifvas

dels stiftarnas och styrelseledamöternas samt, där suppleanter i styrelsen utsetts, deras fullständiga namn äfvensom nationalitet och hemvist,

dels bolagets postadress,

dels ock, där befogenhet att teckna bolagets firma ej skall utöfvas allenast af styrelsen, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller i förening, sådan befogenhet tillkommer.

Skall annan än styrelseledamot eller suppleant äga nämnda befogenhet, varde uppgift lämnad jämväl å hans fullständiga namn och hemvist.

Vid ansökningen skola fogas

1) stiftelseurkunden, försedd med påskrift om uppvisande, som i 9 § sägs, samt öfriga i 14 § 2 mom. angifna handlingar så ock styrkta afskrifter af samtliga dessa handlingar;

2) af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokollet vid konstituerande stämman, så ock, där annan stämma hållits, af det därvid förda protokollet;

3) två på enahanda sätt, som under 2) sägs, till riktigheten styrkta exemplar af bolagsordningen;

4) en med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter försedd handling, innehållande *dels* uppgift, huru mycket blifvit tecknadt, med afdrag ej mindre i anledning af öfverteckning, där sådan ägt rum, än ock för aktierätt, som af aktietecknare må hafva enligt 30 § förverkats och ej af annan öfvertagits, äfvensom huru mycket af det belopp, hvartill aktiekapitalet sålunda uppgår, blifvit inbetaldt, *dels ock* försäkran, att den sålunda anmälda inbetalningen

fullgjorts i penningar eller annat i enlighet med stiftelseurkundens bestämmelser;

5) bevis om tillstånd, som, efter ty i 3 eller 57 § sägs, må vara af Konungen meddeladt.

24 §.

Har hvad bolaget i annat än penningar enligt bestämmelse i stiftelseurkunden öfvertagit blifvit uppskattadt till oskäligt högt värde, eller oskälig förmån enligt stiftelseurkunden blifvit tillerkänd stiftare eller annan, och hafva stiftarna om den egendom eller förmån i de för konstituerande stämman jämlikt 14 § framlagda handlingar lämnat oriktig uppgift, vare de pliktiga att ersätta bolaget skadan, en för alla och alla för en.

Uppgörelse mellan bolaget och stiftare rörande den senare i sådan egenskap åliggande skadeståndsskyldighet är ej för bolaget bindande.

25 §.

Har, innan två år förflutit efter bolagets registrering, för godtgörelse, som öfverstiger en femtedel af hela aktiekapitalet, å bolagets vägnar träffats något aftal om förvärf af fast eller lös egendom, som är afsedd till stadigvarande bruk för bolaget, skall aftalet genom styrelsens försorg ofördröjligen anmälas för registrering.

Om aktiebref och aktiebok.

26 §.

Aktiebref skola undertecknas af styrelsen samt angifva ordningsnummer å den eller de aktier, hvarå brefven lyda, akties belopp och dagen för utfärdandet. Styrelseledamots namnteckning må kunna återgifvas genom tryck eller på annat dylikt sätt; dock skall hvarje aktiebref vara egenhändigt undertecknadt af minst en styrelseledamot.

Har förbehåll träffats enligt 49 § om aktiekapitalets nedsättning genom inlösen af aktier eller enligt 52 § om rätt för aktieägare att vid akties öfvergång lösa aktien eller om förbud i vissa fall mot akties förvärfvande, varde ock det förbehåll angifvet i aktiebrefvet.

27 §.

Ej må aktiebref utgifvas, innan registrering enligt 33 § skett därom, att full betalning erlagts för aktier tillhopa motsvarande det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt bolagsordningen lägst må bestämmas, ej heller innan full betalning blifvit erlagd för den eller de aktier, hvarå brefvet lyder.

Utgifves, innan aktiebref utfärdats, bevis om rätt till delaktighet i bolaget (promess) eller om verkställd inbetalning å aktie (interimsbevis, interimskvitto), skall sådant bevis ställas till viss man.

28 §.

Öfver aktiebolags samtliga aktier har styrelsen att ofördröjligen upplägga en aktiebok. I denna skola genom styrelsens försorg aktierna upptagas med uppgift å de ursprungliga ägarna samt hos styrelsen styrkta förändringar i äganderätten till aktie ofördröjligen antecknas; dock att, där lösningsrätt enligt 52 § 1 mom. tillkommer förutvarande aktieägare, anteckning ej må ske förr än sig visat, att lösningsrätten ej begagnas. I aktieboken skall ock anmärkas dagen, då anteckning skett.

Det åligger styrelsen att omedelbart före bolagsstämma vara tillstädes för att pröfva de frågor om nya aktieägares införande i aktieboken, som då kunna yppas. Dock skall, där i bolagsordningen enligt 76 § 1 mom. rätten till deltagande i bolagsstämmas förhandlingar gjorts beroende af att anmälan därom sker viss tid före stämman styrelsesammanträde för pröfning af frågor, som nyss sagts, hållas omedelbart före anmälningstidens utgång.

Ej må styrelsen vägra att i aktieboken såsom ägare införa den, som företer aktiebref, ställdt till innehafvaren eller försedt med behörigen sammanhängande och till honom fortgående följd af öfverlåtelser.

Är aktiebref ställdt till viss man, vare med det undantag, hvarom i 52 § 4 mom. stadgas, den, till hvilken aktie öfvergått, ej gentemot bolaget att anse såsom aktieägare, innan han blifvit införd i aktieboken.

Styrelsen åligger att hålla aktieboken tillgänglig för en hvar, som vill taga kännedom om densamma.

Om inbetalning, ökning och nedsättning af aktiekapitalet.

§ 29.

Sist inom två år från bolagets bildande skall för aktie full betalning erläggas.

Aktietecknare, som ej senast vid bolagets bildande för aktie erlägger full betalning, vare skyldig aflämna särskild skriftlig förbindelse å återstoden. Denna förbindelse må, ändå att aktierätten öfvergår till annan, ej återställas förr, än aktiens belopp blifvit till fullo guldet.

Ej vare aktietecknare berättigad att kvitta sin skuld på grund af aktieteckning mot fordran hos bolaget.

30 §.

Uraktlåter någon att i rätt tid fullgöra inbetalning å aktie, vare han skyldig att gälda ränta efter sex för hundra om året från förfallodagen.

Verkställes ej inbetalning i rätt tid, eller försummar någon att aflämna den i 29 § omförmälda förbindelse, äge styrelsen, där ej rättelse sker inom en månad efter anmaning, förklara aktierätten förverkad. Det åligger styrelsen, där betalning uteblifvit, att, så snart ske kan, antingen vidtaga nyssnämnda åtgärd eller utsöka beloppet.

Underrättelse om tiden för inbetalning, äfvensom anmaning, hvarom ofvan är sagdt, må anses vara gifven, när den blifvit kungjord i den ordning, som skall gälla för kungörande af kallelse till ordinarie bolagsstämma, så ock, där aktietecknarens postadress uppgifvits för styrelsen, till honom blifvit försänd i rekommenderadt bref.

Då aktierätt förverkats, kan hvad å aktien redan inbetalts ej återfordras.

31 §.

Är aktierätt förverkad, efter ty ofvan är sagdt, vare aktietecknaren, där bolagets egendom afträdes till konkurs, som börjar inom två år efter utgången af den för aktiernas inbetalning bestämda tid, ändock skyldig att, såvidt borgenärers rätt därpå beror, fullgöra återstående inbetalningen, i den mån den ej visas vara för öfvertagande af aktierätten verkställd af annan.

32 §.

Varder, efter det ansökning om bolagets registrering gjorts, ytterligare inbetalning å aktier fullgjord, må styrelsen för registrering göra anmälan om sålunda inbetaldt belopp. Anmälan, som skall vara försedd med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter, skall innefatta försäkran, att den sålunda anmälda inbetalningen fullgjorts i penningar eller annat i enlighet med stiftelseurkundens bestämmelser.

33 §.

Sist sex månader efter utgången af den för aktiernas inbetalning bestämda tid skall styrelsen, där ej anmälan om hela aktiekapitalets inbetalning förut skett, för registrering aflämna en af styrelseledamöterna egenhändigt underskrifven uppgift, huru mycket af det belopp, som för registrering anmälts vara inbetaldt, motsvaras af aktier, för hvilka full betalning erlagts. Styrelseledamöternas namnteckningar skola vara af vittnen styrkta.

Har ej inom ofvan stadgad tid anmälts, att full betalning behörigen erlagts för aktier tillhopa motsvarande det belopp, hvartill aktiekapitalet enligt bolagsordningen lägst må bestämmas, och inkommer ej heller behörig anmälan, utvisande, att sådan betalning fullgjorts, inom en månad efter det från registreringsmyndigheten till bolagets styrelse aflåtits skrifvelse med anmaning att ofördröjligen inkomma med dylik anmälan, skall bolaget träda i likvidation.

34 §.

Har, efter det ansökning om bolagets registrering gjorts, aktietecknares aktierätt förklarats förverkad, och varder den ej inom en månad af annan öfvertagen, skall aktiekapitalet anses minskadt med det belopp, som svarar emot den förverkade aktierätten; och göre styrelsen ofördröjligen anmälan härom för registrering.

35 §.

Ökning af aktiekapitalet medelst ny aktieteckning må ej beslutas, innan det belopp, hvartill aktiekapitalet vid beslutets fattande uppgår, till fullo inbetalts och registrering därom skett. Ej heller må, där

beslut om sådan ökning förut fattats, ytterligare ökning beslutas, innan på grund af förra beslutet tecknadt belopp med afdrag ej mindre i anledning af öfverteckning, där sådan ägt rum, än ock för förverkad och ej af annan öfvertagen aktierätt, blifvit till fullo inbetaldt och detta förhållande registrerats.

Beslut om ökning, hvarom ofvan sägs, kan fattas endast af bolagsstämma.

36 §.

Beslutet om aktiekapitalets ökning skall angifva

1) det belopp, hvarmed aktiekapitalet må ökas;

2) den företrädesrätt att teckna nya aktier, som må tillkomma aktieägare;

3) den tid, ej understigande fyra veckor från den dag, då beslutet enligt 41 § kungjorts i allmänna tidningarna, inom hvilken aktieägare må begagna den honom tillkommande företrädesrätt till teckning;

4) det belopp, som skall för aktie inbetalas;

5) den grund, efter hvilken i händelse af öfverteckning aktierna skola fördelas mellan tecknarna;

6) där ej de nya aktierna skola vara likställda med de förutvarande, den olikhet, som mellan dem skall förefinnas.

37 §.

Skall aktieägare eller annan äga teckna ny aktie med rätt att därför tillskjuta annat än penningar eller eljest med villkor, varde fullständiga bestämmelser därom meddelade i beslutet om aktiekapitalets ökning.

Det åligger styrelsen, där fråga är om sådant villkor, som ofvan sägs, att å bolagsstämman framlägga de skriftliga handlingar, som därom kunna vara upprättade, äfvensom en af styrelsen underskrifven berättelse, angifvande de omständigheter, som kunna vara af vikt vid bedömande af villkorets betydelse för bolaget.

38 §.

Bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning skall, ehvad det innefattar ändring af bolagsordningen eller ej, genom styrelsens försorg ofördröjligen anmälas för registrering.

Vid nämnda anmälan skola fogas dels, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, dels den i 37 § omförmälda berättelse och öfriga där angifna handlingar i hufvudskrift och bestyrkt afskrift.

39 §.

Där alla förutvarande aktier äga lika rätt, vare hvarje aktieägare berättigad att, i den mån sådant kan ske, af de nya aktier, för hvilka betalning skall erläggas i penningar, efter teckning erhålla det antal, som svarar mot hans andel i det förutvarande aktiekapitalet.

40 §.

Aktieägare, som vill begagna honom tillkommande företrädesrätt till teckning af ny aktie, vare skyldig att vid teckningen förete det eller de aktiebref, hvarå teckningsrätten grundas; och skall genom styrelsens försorg sådant aktiebref förses med påskrift, att teckningsrätten begagnats.

41 §.

Bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning skall genom styrelsens försorg kungöras i allmänna tidningarna äfvensom i tidning inom den ort, där styrelsen har sitt säte.

Kungörelsen skall ock angifva förutvarande aktiekapitalets storlek samt bolagsordningens bestämmelser ej mindre om föremålet för bolagets verksamhet och om akties belopp, än äfven i de ämnen, som omförmälas i 6 §.

Det åligger styrelsen att, där så ske kan, i rekommenderadt bref om bolagsstämmans beslut ofördröjligen underrätta hvarje aktieägare.

42 §.

Teckning af de nya aktierna skall ske å teckningslista i hufvudskrift, försedd med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter, eller i afskrift, bestyrkt af notarius publicus.

Teckningslista skall innehålla bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning, uppgift å de tidningsnummer, i hvilka beslutet

enligt 41 § varit infördt, äfvensom, där på grund af bestämmelse i beslutet aktieägare eller annan skall äga teckna ny aktie med rätt att därför tillskjuta annat än penningar eller eljest med villkor, redogörelse för de omständigheter, som kunna vara af vikt vid bedömande af villkorets betydelse för bolaget.

I teckningslista skall ock angifvas den ordning, i hvilken aktietecknare bör fullgöra hvad honom på grund af teckningen åligger.

Ett exemplar af bolagsordningen och den senaste fastställda balansräkningen skola bifogas hvarje teckningslista.

43 §.

Teckning af ny aktie vare ogiltig, där den ej göres å teckningslista, som uppfyller föreskrifterna i 42 § 1, 2 och 3 mom.

Teckning med villkor vare ogiltig, där ej, efter ty i 37 § sägs, bestämmelse om villkoret meddelats i beslutet om aktiekapitalets ökning.

Ej må sådan grund för ogiltighet af teckning af aktie, som ofvan i denna paragraf afses, göras gällande, utan så är, att den anmälts hos registreringsmyndigheten, innan registrering enligt 45 § skett i anledning af anmälan, att aktien till fullo inbetalts.

44 §.

Sist ett år från det bolagsstämmans beslut om aktiekapitalets ökning fattades skall för ny aktie full betalning erläggas.

Bestämmelsen i 29 §, att aktietecknare ej är berättigad till kvittning, gälle ock vid ny aktieteckning, där ej i beslutet om aktiekapitalets ökning sådan rätt blifvit medgifven; och skall jämväl vid sådan teckning äga motsvarande tillämpning hvad i 30 och 31 §§ finnes stadgadt om påföljd för uraktlåtenhet att verkställa inbetalning å tecknad aktie, så ock om anmaning att fullgöra sådan inbetalning.

45 §.

Sist sex månader efter utgången af den för inbetalning af de nya aktierna bestämda tid skall styrelsen för registrering anmäla, huru många aktier till fullo inbetalts. Vid anmälan, som skall vara försedd med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter, skola fogas

1) en med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter försedd handling, innehållande *dels* uppgift, huru mycket blifvit tecknadt, med afdrag ej mindre i anledning af öfverteckning, där sådan ägt rum, än ock för aktierätt, som af aktietecknare förverkats och ej af annan öfvertagits, *dels ock* försäkran, att den anmälda inbetalningen å aktierna fullgjorts i penningar eller annat i enlighet med de i beslutet om aktiekapitalets ökning meddelade bestämmelserna;

2) teckningslistorna så ock styrkta afskrifter af desamma;

3) ett exemplar af de tidningar, i hvilka bolagsstämmans beslut om ökningen enligt 41 § varit infördt.

Varda efter aflämnandet af ofvannämnda handlingar aktier ytterligare till fullo inbetalda, må anmälan därom kunna göras för registrering. Anmälan skall vara försedd med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter samt innehålla sådan försäkran, som ofvan under 1) sägs.

Aktiekapitalet skall, så snart registrering skett i anledning af anmälan, som ofvan i denna paragraf sägs, anses ökadt med sammanlagda beloppet af de aktier, som anmälts vara till fullo inbetalda.

46 §.

Utan hinder af hvad i 35—45 och 94 §§ finnes stadgadt må styrelsen besluta aktiekapitalets ökning under förutsättning af bolagsstämmans godkännande. I ty fall skola i afseende å bolagsstämmans beslut, hvarigenom sådant godkännande meddelas, och å styrelsens skyldighet att å stämman framlägga handlingar, som kunna vara af vikt för frågans afgörande, bestämmelserna i 35 §, 37 § 2 mom. och 38 § äga motsvarande tillämpning, och skall hvad i 36 §, 37 § 1 mom. och 39—45 §§ är föreskrifvet lämpas å styrelsens beslut om ökningen och å verkställigheten däraf; dock gälle, *att* för ny aktie full betalning skall erläggas sist ett år från det bolagsstämman godkänt styrelsens beslut; *att* innan sådant godkännande meddelats, den i 45 § 1 mom. föreskrifna anmälan till registret ej må göras; *och att* förty, där den i sistnämnda paragraf stadgade tid för anmälningsskyldighetens fullgörande tilländagått, innan godkännandet meddelats, sagda anmälan skall göras samtidigt med den i 38 § föreskrifna anmälan till registret af bolagsstämmans beslut.

47 §.

Aktiekapitalet må kunna ökas jämväl medelst öfverföring till detsamma af besparade vinstmedel, som ej afsatts till reservfond eller förnyelsefond; och skola därvid bestämmelserna i 35 § äga motsvarande tillämpning.

Bolagsstämmans beslut om ökningen skall angifva det belopp, hvarmed aktiekapitalet skall ökas, äfvensom, där ej de nya aktierna skola vara likställda med de förutvarande, den olikhet, som mellan dem skall förefinnas.

Där alla förutvarande aktier äga lika rätt, vare hvarje aktieägare berättigad att af de nya aktierna erhålla det antal, som svarar mot hans andel i det förutvarande aktiekapitalet.

Beslutet om ökningen skall genom styrelsens försorg kungöras på sätt i 41 § 1 mom. sägs. Kungörelsen skall ock angifva förutvarande aktiekapitalets storlek.

Beslutet skall, ehvad det innefattar ändring af bolagsordningen eller ej, genom styrelsens försorg anmälas för registrering. Vid anmälan skola fogas dels, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, dels ett exemplar af de tidningar, i hvilka beslutet, enligt hvad ofvan stadgats, varit infördt, dels ock ett exemplar af den senaste fastställda balansräkningen jämte en af styrelseledamöterna egenhändigt underskrifven försäkran, att balansräkningen, dem veterligen, ej upprättats i strid med bestämmelserna i 56 §. Styrelseledamöternas namnteckningar å denna försäkran skola vara af vittnen styrkta.

Aktiekapitalet skall, så snart registrering af beslutet skett, anses ökadt med det belopp, som enligt beslutet skall till aktiekapitalet öfverföras.

Ej må bref å ny aktie utlämnas till aktieägare, innan registrering af beslutet om ökningen skett eller innan aktieägaren företett det eller de aktiebref, hvarå rätten att erhålla ny aktie grundas; och skall genom styrelsens försorg sådant aktiebref förses med påskrift, att bref å ny aktie utlämnats.

48 §.

Sedan för aktie full betalning blifvit erlagd, vare aktieägaren icke pliktig att ytterligare tillskjuta något.

49 §.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse om minimi- och maximikapital, må aktiekapitalet, såframt förbehåll därom gjorts i stiftelseurkunden eller vid bolagsordningens antagande, kunna genom inlösen af vissa aktier enligt bestämda grunder nedsättas, dock ej under minimikapitalet.

Dylik nedsättning af aktiekapitalet må kunna ske jämväl genom inlösen af aktier, som utgifvits vid aktiekapitalets ökning, såframt förbehåll därom gjorts, efter ty ofvan sägs, eller i beslutet om ökningen.

Förbehåll, hvarom nu är sagdt, må ej bringas till verkställighet, där det ej blifvit intaget i bolagsordningen och registreradt. Då nedsättning verkställts, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom för registrering.

Har aktie, enligt hvad ofvan sägs, blifvit inlöst, bör aktiebrefvet genom styrelsens försorg förses med påskrift om inlösandet.

50 §.

Beslut om nedsättning af aktiekapitalet i annat fall än i 49 § sägs kan fattas endast af bolagsstämma.

Beslut om sådan nedsättning må ej bringas till verkställighet utan rättens tillstånd. Ansökning om rättens tillstånd skall vara åtföljd af bevis, att beslutet blifvit registreradt, äfvensom af förteckning å bolagets samtliga kända borgenärer. Rätten utfärde kallelse å okända borgenärer att skriftligen angifva sina fordringar hos rätten; och gälle om tiden för inställelsen och om kallelsens kungörande hvad om årsstämning är stadgadt. Styrkes å dag, som af rätten utsättes, att de borgenärer, hvilka äro upptagna å förteckningen eller gifvit sig an hos rätten, blifvit till fullo förnöjda för sina uppgifna fordringar eller medgifvit aktiekapitalets nedsättning, varde ansökningen bifallen. Beslutet härom skall, i hufvudskrift eller styrkt afskrift, genom styrelsens försorg insändas för registrering. Likaledes åligger det styrelsen att, sedan nedsättningen verkställts, därom göra anmälan för registrering.

Nedsättning af aktiekapitalet, hvarom nu är sagdt, vare, där bolagets egendom afträdes till konkurs, som börjar inom ett år från det rättens beslut efter verkställd registrering kungjordes i allmänna tidningarna, utan verkan mot borgenär, som ej till nedsättningen

samtyckt eller vid fordringens tillkomst hade kännedom om rättens beslut, hvarigenom nedsättning medgifvits.

Har till fullgörande af beslutet om nedsättningen aktie blifvit inlöst eller dess belopp minskadt, bör aktiebrefvet genom styrelsens försorg förses med påskrift därom.

51 §.

Egen aktie må aktiebolag ej mot vederlag förvärfva i annan ordning än i 49 eller 50 § sägs, ej heller mottaga såsom pant.

Hvad nu är stadgadt utgör ej hinder för aktiebolag att å auktion inropa för bolagets fordran utmätt aktie, dock med skyldighet att åter afyttra den, så snart det kan ske utan förlust.

Om inskränkning i rätten att förfoga öfver aktie.

52 §.

Skola aktiebrefven ställas till viss man, må i bolagsordningen kunna förbehållas, att, där aktie öfvergår till annan än aktieägare eller till annan än ägare af visst slag af aktier, förutvarande aktieägare eller ägare af visst slag af aktier skola vara berättigade att lösa aktien. I ty fall skall bolagsordningen angifva den ordning, i hvilken lösningsrätten må tillkomma aktieägarna inbördes, den tid, ej öfverstigande nittio dagar, räknadt från anmälan hos styrelsen om aktiens öfvergång, inom hvilken den, som vill begagna sig af lösningsrätten, skall därom göra anmälan hos styrelsen, äfvensom den tid, ej öfverstigande trettio dagar, räknadt från det lösens belopp blifvit bestämdt, inom hvilken lösen skall erläggas.

Där aktiebrefven skola ställas till viss man, må i bolagsordningen ock intagas förbehåll, hvarigenom rätten för aktiebolag eller annan samfällighet eller för annan än här i riket bosatt svensk medborgare att genom teckning eller öfverlåtelse förvärfva aktie inskränkes.

Där i fall, som i 1 mom. afses, lösen skall erläggas för aktie, men öfverenskommelse ej kan träffas om lösens belopp, varde, såframt ej annorlunda är stadgadt i bolagsordningen, beloppet, som skall motsvara aktiens verkliga värde, bestämdt af tre skiljemän, utsedde enligt lagen om skiljemän, med rätt för part, som ej åtnöjes med skiljemännens beslut, att draga tvisten under rättens pröfning, såframt han

instämmer sin talan inom nittio dagar från det skiljemännens beslut i hufvudskrift eller bestyrkt afskrift delgafs honom.

Innan det visar sig, att lösningsrätten ej begagnas, vare den, till hvilken aktie öfvergått, ej i förhållande till bolaget att anse såsom aktieägare; dock äge han uppbära den vinstutdelning, som må vara med aktierätten förknippad, och utöfva aktien, i händelse af aktiekapitalets ökning, tillkommande företrädesrätt till teckning af ny aktie. De af sådan teckning härflytande rättigheter och skyldigheter öfvergå å den, som begagnar sig af lösningsrätten.

Ej må på annat sätt, än ofvan är sagdt, rättigheten att förfoga öfver aktie inskränkas.

Om reservfond, vinstutdelning och balansräkning.

53 §.

Af aktiebolags årsvinst, efter afdrag för hvad som åtgår till betäckande af möjligen förefintlig brist från föregående år, skola minst tio procent afsättas till reservfond. Vid beräkning af det belopp, som sålunda minst skall afsättas till reservfonden, må ej från årsvinsten afdragas den andel däri, som kan hafva tillerkänts styrelseledamot eller annan såsom arfvode (tantiem). Sedan fonden uppgått till ett belopp motsvarande tio procent af inbetalda aktiekapitalet eller till det högre belopp, som kan vara bestämdt i bolagsordningen, må vidare afsättning af årsvinsten kunna upphöra; nedgår fonden under det sålunda stadgade beloppet, skall afsättning därtill ånyo vidtaga.

Till reservfonden skall alltid läggas hvad vid aktieteckning må hafva för aktierna erhållits utöfver det belopp, hvarå de lyda, så ock, där aktierätt förverkats och aktiekapitalet i följd däraf minskats, hvad, innan aktierätten förverkades, blifvit inbetaldt å aktien.

Nedsättning af reservfonden må beslutas allenast för betäckande af förlust, som enligt fastställd balansräkning finnes hafva uppstått å rörelsen i dess helhet, och som icke kan ersättas af andra befintliga, till framtida förfogande afsatta medel.

54 §.

Ej må till aktieägarna annorledes än i följd af aktiekapitalets nedsättning, efter ty i 49 eller 50 § sägs, utbetalas annat än den vinst,

som förefinnes enligt fastställd balansräkning för sista året, i den mån vinsten ej skall afsättas till reservfonden. Varder vinstutdelning beslutad och verkställd i strid med hvad sålunda stadgats eller med bestämmelse i bolagsordningen, vare de, som uppburit sådan utdelning, skyldige att återbära densamma; och ansvare därjämte de, som deltagit i beslutet, en för alla och alla för en, för den brist, som vid återbärningen kan uppkomma.

55 §.

Bolagsstämma må ej förfoga öfver bolagets vinstmedel eller öfriga tillgångar för ändamål, som uppenbarligen är för bolagets verksamhet främmande; stämman dock obetaget att till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål använda tillgång, som i förhållande till bolagets ställning är af ringa betydenhet.

Det tillkomme bolagsstämma att besluta, huruvida och i hvad mån den vinst, som enligt 54 § 1 punkten kan utdelas, skall till det ändamål användas.

Innehåller bolagsordningen bestämmelser, som afvika från hvad ofvan i 2 mom. stadgats, lände de till efterrättelse.

56 §.

Jämte hvad i förordningen angående handelsböcker och handelsräkningar är stadgadt gälle i afseende å upprättande af aktiebolags balansräkning:

1) Bolagets tillgångar må ej upptagas vare sig öfver sina verkliga värden eller till högre belopp än som motsvara kostnaderna för deras anskaffning eller tillverkning.

2) Andra tillgångar än sådana, som äro afsedda för stadigvarande bruk för bolaget, må dock upptagas till högre belopp än som motsvara kostnaderna för deras anskaffning eller tillverkning, såframt särskilda omständigheter kunna anses lämna fog härför och dessa i balansräkningen fullständigt angifvas.

3) Osäkra fordringar skola upptagas endast till de belopp, hvarmed de beräknas komma att inflyta, och värdelösa fordringar afskrifvas.

4) Tillgångar, afsedda till stadigvarande bruk för bolaget, må utan hinder af hvad under 1) stadgats upptagas till belopp, motsvarande kostnaderna för tillgångarnas anskaffning eller tillverkning, ehuru verkliga värdet är lägre än detta belopp. I ty fall skall dock därå

årligen afskrifvas det belopp, som motsvarar tillgångarnas af ålder, eller nyttjande eller annan därmed jämförlig orsak uppkomna värdeminskning. I stället för sådan afskrifning må motsvarande afsättning kunna göras till en särskild förnyelsefond. Sådan fond må ej minskas annorledes än genom en minskningen motsvarande afskrifning å ifrågavarande tillgångar.

5) Tillgångar, som under 4) afses, må ej i vidare mån än som betingas af därå nedlagda förbättringar upptagas till högre värde än det, hvartill de varit uppförda i närmast föregående fastställda balansräkning.

6) De belopp, hvartill aktiekapitalet, reserv- och förnyelsefonder samt andra fonder uppgå, skola hvar för sig i balansräkningen uppföras bland skulderna.

7) Kostnader för bolagets bildande, organisations- eller förvaltningskostnader eller förvärfvad egen aktie må ej uppföras såsom tillgång.

8) Äger bolaget aktier i annat bolag, skola dessa i balansräkningen, särskildt för hvarje sådant bolag, upptagas till antal och värden; och skall, där så ske kan, till balansräkningen fogas sistnämnda bolags senaste fastställda balansräkning.

Om styrelse och firmateckning.

57 §.

För aktiebolag skall finnas en styrelse, bestående af en eller flere ledamöter.

Styrelsen äge, i enlighet med hvad i denna lag är stadgadt, förvalta bolagets angelägenheter.

Styrelsen väljes å bolagsstämma; dock må enligt bestämmelse, som på grund af särskild lag eller författning eller efter Konungens medgifvande intagits i bolagsordningen, en eller flere ledamöter af styrelsen kunna på annat sätt utses.

Ledamot af styrelsen skall vara här i riket bosatt svensk medborgare, där ej för särskildt fall Konungen medgifver, att styrelsen må till viss del, ej öfverstigande en tredjedel af hela antalet, bestå af medborgare i annat land eller å utrikes ort bosatta svenska medborgare.

Styrelseledamot må ej utses för längre tid än fem år. Styrelseledamot må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af bolagsstämman vald styrelseledamot, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det öfriga styrelseledamöter att ofördröjligen föranstalta om val af ny ledamot. Utan hinder af hvad nu stadgats må dock, där bolagsordningen sådant medgifver, med valet kunna anstå till nästa ordinarie bolagsstämma, såframt styrelsen är beslutför med kvarstående ledamöter.

58 §.

Styrelsen, så ock den eller de särskilda styrelseledamöter, som bemyndigats teckna bolagets firma, äge att själfva eller genom ombud ej mindre i förhållande till tredje man handla å bolagets vägnar än äfven inför domstolar och andra myndigheter företräda bolaget. Inskränkning i den befogenhet, som sålunda tillkommer styrelsen eller viss styrelseledamot, vare, i den mån ej annat följer af hvad i denna lag stadgas, utan verkan mot tredje man, med mindre han ägt eller bort äga kännedom om inskränkningen. Bestämmelse, innefattande sådan inskränkning, må ej registreras.

59 §.

I förhållande till bolaget vare styrelsen och de styrelseledamöter, som, efter ty i 58 § är sagdt, äga företräda bolaget, pliktiga att i sin förvaltning af bolagets angelägenheter ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som i bolagsordningen eller af bolagsstämman eller, såvidt rörer styrelseledamot, af styrelsen meddelas.

Styrelsen eller styrelseledamot må dock ej efterkomma bolagsstämmans föreskrift, där den finnes strida mot denna lag eller bolagsordningen.

60 §.

Bemyndigande för styrelseledamot att teckna bolagets firma må, där ej annat blifvit bestämdt i bolagsordningen eller af bolagsstämman, meddelas af styrelsen.

Ej må sådant bemyndigande meddelas af bolagsstämman, med mindre bolagsordningen innehåller stadgande i sådant afseende.

61 §.

Är enligt bolagsordningen styrelsen beslutför, utan att samtliga ledamöter äro tillstädes, må likväl ärende, som ankommer på styrelsen, ej företagas, utan att, såvidt ske kunnat, samtliga erhållit tillfälle att deltaga i ärendets behandling.

62 §.

Såsom styrelsens beslut gälle, där ej annorlunda är bestämdt i bolagsordningen, den mening, om hvilken vid sammanträde de flesta röstande förena sig, men vid lika röstetal den mening, som biträdes af ordföranden vid sammanträdet.

Ledamot af styrelsen äge ej deltaga i behandling af fråga rörande aftal mellan honom och bolaget. Ej heller må han deltaga i behandling af fråga om aftal mellan bolaget och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot bolagets. Hvad sålunda är stadgadt äge motsvarande tillämpning beträffande gåfva från bolagets sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot styrelseledamoten eller tredje man.

63 §.

I bolagsordningen må bestämmas, att styrelsen äger bemyndiga annan än styrelseledamot att teckna bolagets firma; och äge jämväl bolagsstämman tillåta styrelsen att meddela sådant bemyndigande. I fråga om den, som sålunda erhållit rätt att teckna bolagets firma, skall tillämpas hvad som enligt 58 och 59 §§ gäller beträffande styrelseledamot, som äger teckna firman.

64 §.

Vid meddelande af rätt till firmateckning må kunna föreskrifvas, att denna rätt får utöfvas endast af flere i förening.

65 §.

Sker ändring i styrelsens sammansättning eller i fråga om rätten att teckna bolagets firma eller ändrar styrelseledamot eller eljest någon, som, ensam eller i förening med annan, berättigats teckna firman, sitt hemvist eller ändras bolagets postadress, skall styrelsen därom ofördröjligen göra anmälan för registrering. Vid anmälan om ändring i styrelsens sammansättning skall fogas styrkt afskrift af protokoll eller annan handling, som bestyrker ändringen.

66 §.

Den, som äger företräda bolaget, må ej ikläda bolaget förpliktelser eller eljest förfoga öfver dess tillgångar i vidare mån än sådant enligt 55 § 1 mom. är för bolagsstämman medgifvet. Hvad sålunda är stadgadt må dock ej åberopas mot tredje man, med mindre han insett eller bort inse, att stadgandet ägt tillämpning.

67 §.

Skriftlig handling, som utfärdas för aktiebolag, bör undertecknas med bolagets firma. Vid firmateckning skola de, som teckna firman, äfven underskrifva sina namn.

Har handlingen ej undertecknats med bolagets firma och framgår ej af dess innehåll, att den utfärdats å bolagets vägnar, vare de, som underskrifvit handlingen, ehvad densamma pröfvas vara för bolaget bindande eller ej, ansvarige för hvad genom handlingen må hafva slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

68 §.

Angående befogenhet för styrelseledamot, så ock för den, som eljest, ensam eller i förening med annan, berättigats teckna bolagets firma, att för bolaget mottaga stämning är stadgadt i rättegångsbalken; och skall hvad i sådant afseende gäller äga tillämpning jämväl, då annat meddelande skall delgifvas bolaget.

Vill styrelsen kära till bolaget, kalle styrelsen aktieägarna till bolagsstämma för val af ombud att i den tvist föra bolagets talan. Stämning skall anses delgifven, då den blifvit föredragen å stämman.

69 §.

Minst en månad före den bolagsstämma, hvarom förmäles i 82 §, aflämne styrelsen till revisorerna en af styrelsens ledamöter underskrifven förvaltningsberättelse jämte vinst- och förlusträkning samt balansräkning för det förflutna räkenskapsåret. Genom styrelsens försorg skola dessa handlingar jämte den berättelse, som enligt hvad nedan sägs skall afgifvas af revisorerna, under minst en vecka närmast

före stämman hållas för aktieägarna tillgängliga i tillräckligt antal exemplar äfvensom ofördröjligen öfversändas till aktieägare, som med uppgifvande af postadress anhåller därom.

I förvaltningsberättelsen skall lämnas redogörelse för de under året verkställda afskrifningarna och grunderna därför.

70 §.

Styrelseledamöter, som genom att öfverträda denna lag eller bolagsordningen eller eljest uppsåtligen eller af vårdslöshet tillskynda bolaget skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Angående styrelseledamöters skadeståndsansvar gentemot tredje man stadgas i 135 §.

71 §.

Hvad i denna lag finnes stadgadt om styrelseledamot äge motsvarande tillämpning å suppleant i styrelsen.

Har suppleant utöfvat styrelseledamots befogenhet, vare den omständighet, att förutsättningen för hans inträde i styrelsen saknats, utan verkan mot enhvar, som ej visas hafva ägt kännedom därom.

Bestämmelse rörande den förutsättning, under hvilken suppleant äger utöfva styrelseledamots befogenhet, må ej registreras.

Om revision.

72 §.

Styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper skola granskas af en eller flere revisorer.

Revisorerna väljas å bolagsstämma; dock må i bolagsordningen kunna bestämmas, att en eller flere revisorer skola på annat sätt utses att jämte de å bolagsstämman valda deltaga i granskningen.

Till revisor må ej utses den, som är i bolagets eller styrelseledamots tjänst.

Den tid, för hvilken revisor utses, må ej utgå före nästa ordinarie bolagsstämma och ej omfatta längre tid än två år. Revisor må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af bolagsstämman vald revisor, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val af ny revisor.

73 §.

Hos Konungens befallningshafvande i länet må påkallas utseende af en revisor att med öfriga revisorer deltaga i dem åliggande granskning af styrelsens förvaltning och bolagets räkenskaper eller i granskning af vissa räkenskaper. Förslag härom skall väckas å bolagsstämma. Har förslaget å bolagsstämma antagits eller ock biträdts af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en femtedel af hela aktiekapitalet, åligger det styrelsen att inom en vecka hos Konungens befallningshafvande göra framställning om utseende af revisor. Underlåter styrelsen det, stånde hvarje aktieägare fritt att göra dylik framställning.

Hvad i 72 § 3 mom. och 4 mom. 2 punkten är stadgadt gälle ock om revisor, som utses af Konungens befallningshafvande; och vare sådan revisor berättigad att af bolaget erhålla skäligt arfvode.

74 §.

Styrelsen skall bereda revisor tillfälle att när som helst inventera bolagets kassa och öfriga tillgångar samt granska bolagets alla böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må af revisor begärd upplysning angående förvaltningen ej af styrelsen förvägras.

Vid fullgörande af sitt uppdrag hafva revisorerna att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som af bolaget meddelas och ej afse inskränkning i deras i lag stadgade befogenhet eller eljest strida mot lag eller författning eller mot bolagsordningen.

Revisorerna skola för hvarje räkenskapsår öfver granskningen afgifva en af dem underskrifven berättelse, som skall öfverlämnas till styrelsen minst två veckor före den i 82 § nämnda bolagsstämman. Inom samma tid skola revisorerna till styrelsen återställa förvaltningsberättelsen, vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen.

Angående revisorers befogenhet att påkalla sammankallande af extra bolagsstämma stadgas i 83 §.

75 §.

Hafva revisorer i sin berättelse eller annan handling, som framlägges å bolagsstämma, mot bättre vetande lämnat oriktig uppgift eller uppsåtligen underlåtit att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af dem granskats, eller vid fullgörandet af sitt uppdrag visat vårdslöshet, vare de, som låtit sådant komma sig till last, bolaget ansvariga för all däraf uppkommande skada, en för alla och alla för en.

Om bolagsstämma.

76 §.

Aktieägares rätt att deltaga i handhafvandet af bolagets angelägenheter utöfvas å bolagsstämma. Där äge, om aktiebrefven äro ställda till viss man, hvarje i aktieboken införd aktieägare, som anmäler sig till deltagande i förhandlingarna, rösträtt i enlighet med hvad i 79 § sägs. Äro aktiebrefven ställda till innehafvaren, tillkomme rösträtt i enlighet med hvad i nyssnämnda paragraf sägs enhvar, som anmäler sig till deltagande i förhandlingarna och därvid företer aktiebref eller eljest styrker sin äganderätt till aktie. I bolagsordningen må kunna stadgas, att aktieägare för att vinna rätt till deltagande i förhandlingarna skall hos styrelsen anmäla sig viss tid, högst tre dagar, före bolagsstämman. Meddelas dylikt stadgande, skall i bolagsordningen jämväl intagas bestämmelser om kungörande af ort och tid för hållande af sådant styrelsesammanträde, som i 28 § 2 mom. 2 punkten sägs.

Vill någon själf eller genom ombud utöfva rösträtt för aktie, vare han, såframt å bolagsstämman aktieägare med sammanlagdt aktiebelopp af minst en tiondedel af det å stämman företrädda aktiekapitalet framställt yrkande därom, pliktig att aflämna en af honom egenhändigt underskrifven försäkran, att han icke under falskt sken af köp, gåfva eller annat aftal åtkommit aktien, utan verkligen är ägare af densamma, och att han ej heller för att kringgå i lag eller bolagsordningen meddelade bestämmelser om rösträtt förvärfvat aktien med skyldighet att åter afyttra densamma. Hvad nu är stadgadt äge ej tillämpning å den, till hvilken aktien öfvergått genom arf, giftorätt eller testamente, ej heller då den uppgifne ägaren af aktien förut å ordinarie bolagsstämma såsom ägare fört talan för samma aktie, såframt ej visas, att därefter förändring i äganderätten till aktien ägt rum.

Skall försäkran afgifvas af förmyndare eller målsman eller eljest af någon, som är satt att företräda ägaren, varde försäkran därefter lämpad.

77 §.

Ej må någon själf eller genom ombud eller såsom ombud för annan å bolagsstämma deltaga i behandling af fråga rörande aftal mellan honom och bolaget. Ej heller må han deltaga i behandling af fråga om aftal mellan bolaget och tredje man, där han i frågan äger ett väsentligt intresse, som kan vara stridande mot bolagets. Hvad sålunda stadgats äge motsvarande tillämpning beträffande gåfva från bolagets sida, så ock beträffande rättegång eller annan talan mot honom eller tredje man.

Ledamot af styrelsen må ej deltaga i beslut om ansvarsfrihet för förvaltningsåtgärd, för hvilken han är ansvarig, eller i val af revisor.

78 §.

Å bolagsstämma skall aktieboken af styrelsen hållas tillgänglig.

Där ej annat finnes stadgadt i bolagsordningen, välje bolagsstämman själf ordförande att leda förhandlingarna.

Å stämman skall upprättas och till godkännande framläggas en förteckning öfver närvarande aktieägare och ombud för aktieägare med uppgift å det antal aktier, för hvilket enhvar af dem äger utöfva rösträtt. Sedan denna förteckning, som skall tjäna till röstlängd vid stämman, godkänts, lände densamma till efterrättelse å stämman; dock att, där stämman uppskjutes till senare dag än nästföljande söckendag, ny förteckning skall upprättas å den fortsatta stämman.

Genom styrelsens försorg skall föras protokoll öfver förhandlingarna å stämman. Protokollet, hvari nyssnämnda förteckning intages, underskrifves af ordföranden och minst en å stämman utsedd aktieägare eller ombud för aktieägare. Senast två veckor efter stämman skall protokollet genom styrelsens försorg hållas tillgängligt för aktieägarna.

79 §.

Jämte hvad i öfrigt i denna lag är stadgadt om utöfvande af rösträtt och fattande af beslut å bolagsstämma gälle,

1) att rösträtt ej må utöfvas för aktie, å hvilken icke fullgjorts förfallen inbetalning eller i fråga om hvilken ej, där sådant skolat ske, aflämnats i 29 § omförmäld förbindelse;

2) att hvarje aktie, för hvilken rösträtt må utöfvas, berättigar till en röst;

3) att frånvarande aktieägares rösträtt må utöfvas genom ombud;

4) att ingen dock må för egna eller andras aktier utöfva rösträtt för mer än en femtedel af det å stämman företrädda aktiekapitalet;

5) att såsom bolagets beslut gäller den mening, för hvilken de flesta rösterna afgifvas;

6) att vid lika röstetal val afgöres genom lottning, men i andra frågor den mening gäller, som biträdes af de flesta röstande, eller, om jämväl antalet röstande är lika, af stämmans ordförande.

I bolagsordningen må kunna intagas bestämmelser afvikande från hvad ofvan under 2)—6) stadgas; dock *att* aktieägares rättighet att utöfva rösträtt ej får inskränkas utöfver hvad under 1) är föreskrifvet, *och att* aktieägares rättighet att genom ombud utöfva rösträtt ej får inskränkas i vidare mån än att föreskrift må kunna meddelas därom, att till ombud må utses allenast aktieägare. Utan hinder af hvad sålunda stadgats må i händelse af aktiekapitalets ökning kunna i beslutet därom föreskrifvas, att för ny aktie icke må utöfvas rösträtt vid bestämmande af vinstutdelning, hvartill den nya aktien icke medför rätt.

Hvad ofvan under 1) stadgats utgör ej hinder för aktieägare att, under det han är förlustig sin rösträtt, med laga verkan deltaga i beslut, för hvars giltighet erfordras, att samtliga aktieägare förena sig därom.

80 §.

Bolagsstämma skall, såframt ej annat blifvit i bolagsordningen eller af bolagsstämma bestämdt, sammanträda å den ort, där styrelsen har sitt säte.

Styrelsen har att, på sätt bolagsordningen föreskrifver, kalla aktieägarna till bolagsstämma. Föreskrifna kallelseåtgärder skola vara vidtagna senast två veckor före ordinarie stämma och senast en vecka före extra stämma. Där för giltighet af beslut erfordras, att det fattas å två på hvarandra följande stämmor, må kallelse till andra stämman ej ske, innan den första hållits. Kallelse till andra stämman skall, såframt för beslutets giltighet erfordras, att det å denna stämma biträdes af samtlige röstande, jämväl, där så ske kan, försändas i rekommenderadt bref till hvarje aktieägare.

81 §.

Under en vecka närmast före ordinarie bolagsstämma skall förteckning öfver de ärenden, som därvid skola förekomma, genom styrelsens försorg hållas tillgänglig för aktieägarna äfvensom ofördröjligen öfversändas till aktieägare, som med uppgifvande af postadress anhåller därom.

Skall å stämman förekomma ärende, innefattande förslag till ändring af bolagsordningen, varde den föreslagna ändringen till sitt hufvudsakliga innehåll angifven i förteckningen.

Ärende, som ej varit upptaget å förteckningen, må ej vid stämman företagas till afgörande, där det ej enligt lag eller bolagsordningen skall förekomma å stämman eller omedelbart föranledes af ärende, som där skall afgöras. Utan hinder af hvad sålunda stadgats må dock å stämman kunna fattas beslut om utlysande af extra stämma för behandling af visst ärende.

Aktieägare vare berättigad att få ärende hänskjutet till pröfning å stämman, såframt han hos styrelsen framställer yrkande därom minst tio dagar före stämman.

82 §.

Inom åtta månader efter utgången af hvarje räkenskapsår skall hållas ordinarie bolagsstämma, å hvilken styrelsen har att framlägga sin förvaltningsberättelse jämte vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen för det förflutna året tillika med revisorernas berättelse.

83 §.

Styrelsen äge, när den finner lämpligt, kalla aktieägarna till extra bolagsstämma.

Revisorerna må, om deras granskning föranleder därtill, skriftligen med angifvande af skälet påfordra, att styrelsen skall utlysa extra bolagsstämma att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske. Efterkommer styrelsen ej inom en vecka sådan påfordran, äge revisorerna själfva utlysa bolagsstämma. Äro ej samtlige revisorer ense om stämmas utlysande, gälle den mening, hvarom de fleste förena sig, eller vid lika röstetal deras mening, som anse extra stämma ej böra hållas.

Extra bolagsstämma skall ock af styrelsen utlysas, då det för uppgifvet ändamål skriftligen påfordras af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en tiondedel af hela aktiekapitalet eller den mindre del däraf, som kan vara bestämd i bolagsordningen.

Vid extra bolagsstämma må ej till afgörande företagas ärende, som ej varit angifvet i kallelsen till stämman. Är fråga om ändring af bolagsordningen, skall den föreslagna ändringen till sitt hufvudsakliga innehåll angifvas i kallelsen.

84 §.

Underlåter styrelsen att i föreskrifven ordning kalla aktieägarna till ordinarie bolagsstämma, eller har styrelsen ej senast två veckor efter påfordran, hvarom i 83 § 3 mom. är sagdt, utlyst bolagsstämma att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske, har magistrat eller kronofogde i orten att på anmälan af aktieägare ofördröjligen utlysa bolagsstämma.

85 §.

Å den bolagsstämma, som i 82 § afses, skall balansräkningen med de rättelser och tillägg, som må finnas erforderliga, fastställas äfvensom frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid förvaltningsberättelsen omfattar företagas till afgörande.

Med balansräkningens fastställande eller med frågan om ansvarsfrihets beviljande skall dock anstå till fortsatt stämma å viss dag minst fyra och högst åtta veckor därefter, i fall så påfordras af aktieägare med sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en tiondedel af hela aktiekapitalet. Utöfver nämnda tid vare ej uppskof medgifvet.

Styrelsen vare pliktig att å den i denna paragraf afsedda stämma, i den mån sådant af aktieägare äskas och kan ske utan förfång för bolaget, meddela till buds stående närmare upplysningar angående förhållanden, som kunna inverka på bedömandet af värdet å bolagets tillgångar och af dess ställning i öfrigt.

Sist en månad efter det balansräkningen blifvit fastställd skall densamma jämte styrelsens förvaltningsberättelse samt vinst- och förlusträkningen genom styrelsens försorg afsändas till registreringsmyndigheten.

Om talan emot styrelse, stiftare eller revisorer.

86 §.

Ansvarsfrihet må ej anses vara styrelsen beviljad, såframt aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp, utgörande minst en femtedel af hela aktiekapitalet, röstat däremot.

Äro aktiebrefven ställda till viss man, må dock, där den eller de, som röstat mot ansvarsfrihets beviljande, äro i minoriteten, i ofvannämnda aktiebelopp ej inräknas aktie, som aktieägare bekommit annorledes än genom arf, giftorätt eller testamente, utan så är, att han sedan minst sex månader före den stämma, där förvaltningsberättelsen framlades, varit i aktieboken införd såsom ägare af aktien.

Varder talan å förvaltningen under den tid förvaltningsberättelsen omfattar ej anställd inom sex månader från det berättelsen framlades å bolagsstämma, vare så ansedt, som om ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad.

Utan hinder däraf, att ansvarsfrihet beviljats, må sådan talan å förvaltningen, som grundas därpå, att styrelseledamot begått brottslig handling, kunna mot honom anställas, där ej ansvarsfriheten uppenbarligen afsett äfven den handling.

87 §.

Har å bolagsstämma, där styrelsens förvaltningsberättelse framlagts, eller å sådan fortsatt stämma, som i 85 § sägs, ansvarsfrihet ej blifvit beviljad, äge aktieägare med aktiebelopp, hvarom stadgas i 86 § 1 och 2 mom., å bolagets vägnar föra talan å förvaltningen. Samma lag vare i fråga om anställande af sådan talan å förvaltningen, som enligt 86 § 4 mom. må anställas utan hinder däraf, att ansvarsfrihet beviljats.

Sedan talan blifvit anställd, må den omständigheten, att en eller flera af de aktieägare, som anställt talan, afstått från fullföljd af densamma, ej utgöra hinder för de öfriga att fullfölja talan, ändå att dessas sammanlagda aktiebelopp är mindre än här ofvan sagts.

88 §.

Aktieägare, som enligt 87 § anställt talan å styrelsens förvaltning, svare för rättegångskostnaderna, dock med rätt att af bolaget erhålla ersättning i den mån kostnaderna täckas af hvad genom rättegången kommit bolaget till godo.

89 §.

Har förslag om anställande af talan mot stiftare enligt 24 § eller mot revisorer enligt 75 § ej antagits å bolagsstämma, vare i fråga om aktieägares rätt att å bolagets vägnar föra sådan talan lag, som i 87 och 88 §§ sägs; dock vare rätten att föra talan mot stiftare ej beroende däraf, att aktieägare viss tid varit i aktieboken införd såsom ägare till sina aktier.

Talan må ej anställas mot stiftare, sedan två år förflutit efter bolagets registrering, eller mot revisorer, sedan två år förflutit från det revisorernas berättelse framlades å bolagsstämma, utan så är, att talan grundas därpå, att brottslig handling blifvit begången.

90 §.

Afträdes aktiebolags egendom till konkurs, som börjar inom två år från det förvaltningsberättelsen framlades å bolagsstämma, äge konkursboet, ändå att ansvarsfrihet blifvit styrelsen beviljad, anställa klander å förvaltningen för det räkenskapsår berättelsen afser.

Inträffar konkurs inom två år från det bolaget registrerades, stånde konkursboet öppet att mot stiftare anställa talan enligt 24 §. Kommer bolaget i konkurs inom två år från det revisorernas berättelse framlades å bolagsstämma, äge konkursboet mot dem anställa sådan talan, som omförmäles i 75 §.

Talan, hvarom ofvan i denna paragraf sägs, skall anhängiggöras inom en månad från inställelsedagen eller, där tiden för talans anställande af bolaget då ännu ej gått till ända, inom utgången af den tid. Försummas det, vare rätt till talan förlorad.

Om ändring af bolagsordningen och vissa andra fall, då särskild röstpluralitet å bolagsstämma erfordras.

91 §.

Beslut, som innefattar sådan ändring af bolagsordningen, att rättsförhållandet mellan redan utgifna aktier rubbas, eller att förbehåll, som i 52 § sägs, i bolagsordningen intages, vare ej giltigt, med mindre samtlige aktieägare förenat sig därom.

Beslut afseende ändring af bolagsordningen i fråga om grunderna för utöfvande af rösträtt och för fattande af beslut å bolagsstämma eller om användande af bolagets vinst eller af bolagets behållna tillgångar vid dess upplösning, så ock beslut om sådan ändring af bolagsordningen, att däri intages förbehåll, som i 138 § sägs, eller att tiden för bolagets bestånd förlänges, vare ej giltigt, med mindre samtlige aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, samt å den stämma, som sist hålles, biträdts af samtlige röstande och dessa tillika företrädt minst tre fjärdedelar af hela aktiekapitalet.

Beslut afseende ändring af bolagsordningen i fråga om föremålet för bolagets verksamhet vare ej giltigt, med mindre samtlige aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, samt å den stämma, som sist hålles, biträdts af minst tre fjärdedelar af de röstande och dessa tillika företrädt minst tre fjärdedelar af hela aktiekapitalet. I fråga om giltighet af beslut om sådan ändring af bolagsordningen, att aktiekapitalet må ökas, vare, där aktier med olika rätt finnas, lag, som nu är sagdt, dock erfordras, att de röstande, som biträdt beslutet, företrädt jämväl minst tre fjärdedelar af hvarje särskildt slag af aktier.

Beslut om annan ändring af bolagsordningen vare ej giltigt, med mindre samtlige aktieägare förenat sig därom eller beslutet fattats å två på hvarandra följande bolagsstämmor, däraf minst en ordinarie, och å den stämma, som sist hålles, biträdts af minst två tredjedelar af de röstande.

Är för giltighet af beslut, hvarom nu är sagdt, något ytterligare villkor bestämdt i bolagsordningen, lände ock det till efterrättelse.

Har i bolagsordningen intagits bestämmelse, enligt hvilken annan bestämmelse ej må ändras, utan att Konungen därtill lämnat medgifvande, må ej heller den förra bestämmelsen utan Konungens medgifvande ändras.

92 §.

Beslut, som i 91 § 3 mom. 2 punkten afses, så ock beslut enligt samma paragrafs 4 och 5 mom. om sådan ändring af bolagsordningen, att aktier med företrädesrätt må utfärdas, skall innehålla bestämmelser om det belopp, hvartill nya aktier må utgifvas, om de rättigheter, som i förhållande till de förutvarande aktierna skola tillkomma de nya, samt om den rätt till teckning eller erhållande af nya aktier, som vid aktiekapitalets ökning må tillkomma hvarje särskildt slag af aktier.

93 §.

Där aktier med olika rätt finnas, vare beslut om aktiekapitalets nedsättning enligt 50 § ej giltigt, med mindre samtlige aktieägare förenat sig därom.

I fråga om giltighet af beslut om nedsättning af aktiekapitalet enligt 50 § i andra fall än ofvan i 1 mom. sägs eller om bolagets trädande i likvidation i andra fall än i 33 och 97 §§ förmäles vare lag, som i 91 § 4 och 5 mom. sägs.

94 §.

Beslut om ändring af bolagsordningen skall af styrelsen ofördröjligen anmälas för registrering och må ej gå i verkställighet, innan registrering skett. Vid anmälan fogas, i två exemplar, af notarius publicus eller med styrelseledamöternas egenhändiga, bevittnade namnunderskrifter styrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, äfvensom, där fråga är om beslut afseende sådan ändring af bolagsordningen, att däri intages förbehåll, som i 52 § sägs, bevis att förbehållet blifvit antecknadt å hvarje bref å aktie, som detsamma afser.

Om klander af bolagsstämmobeslut.

95 §.

Menar styrelsen eller ledamot däraf eller aktieägare, att beslut, som fattats å bolagsstämma, icke tillkommit i behörig ordning eller eljest strider mot denna lag eller bolagsordningen, äge därå tala genom stämning å bolaget inom två månader från beslutets dag eller, där bolaget då ej var registreradt, från dagen för registreringen. Försummas det, vare rätt till klandertalan öfver beslutet förlorad.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag, som i 68 § 2 mom. sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den där omförmälda stämman inom ofvan i denna paragraf stadgad tid blifvit utlyst att hållas så snart det med iakttagande af föreskrifven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill

förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är af beskaffenhet, att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

Domstols utslag, hvarigenom bolagsstämmobeslut upphäfts eller ändrats, gälle jämväl för de aktieägare, som ej instämt klandertalan.

96 §.

Har bolagsstämma bestämt arfvode åt styrelseledamot, revisor eller tjänsteman i bolaget eller eljest åt någon för fullgörande af honom meddeladt uppdrag, äge aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en femtedel af hela aktiekapitalet, där arfvodet förmenas vara för högt bestämdt, att inom två månader från beslutets dag eller, där bolaget då ej var registreradt, från dagen för registreringen hos rätten eller domaren göra ansökning om pröfning af arfvodets storlek; och äge rätten, där arfvodet uppenbarligen finnes vara bestämdt till oskäligt belopp, att efter vederbörandes hörande göra jämkning däri.

Om likvidation och upplösning.

97 §.

Förutom i det fall, hvarom förmäles i 33 §, skall aktiebolag träda i likvidation,

1) då aktiekapitalet till två tredjedelar eller den mindre del, som kan vara bestämd i bolagsordningen, gått förloradt och ej inom tre månader, efter det bolagsstämman erhållit meddelande därom, bristen blifvit fylld;

2) då antalet aktieägare nedgått under fem och tillräckligt antal aktieägare ej inom tre månader inträdt;

3) då i bolagsordningen viss tid för bolagets verksamhet blifvit fastställd och denna tid gått till ända;

4) då eljest förhållande inträffat, på grund hvaraf enligt bestämmelse i bolagsordningen bolaget skall upphöra med sin verksamhet.

98 §.

Visar sig vid uppgörande af bokslut eller eljest, att aktiekapitalet till den del, som i 97 § under 1) sägs, gått förloradt, lämne styrelsen ofördröjligen meddelande därom å bolagsstämma.

Det åligger styrelsen att, när helst anledning yppas till antagande, att bolaget gjort förluster i den omfattning, hvarom ofvan förmäles, ofördröjligen upprätta bokslut för utrönande af bolagets ställning.

Vid förlustens beräkning skola tillgångarna upptagas till sina verkliga värden; dock att tillgångar, afsedda till stadigvarande bruk för bolaget, må, äfven om verkliga värdet är lägre, upptagas till det belopp, som motsvarar kostnaderna för deras anskaffning eller tillverkning med afdrag af den värdeminskning, för hvilken enligt 56 § afskrifning bort äga rum.

Underlåter styrelsen att fullgöra hvad ofvan i 1 mom. är föreskrifvet, svare styrelseledamöterna för bolagets uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

99 §.

Finnes aktiebolag sakna till registret anmäld, behörig styrelse, vare aktieägare eller borgenär, så ock en hvar annan, hvars rätt kan vara beroende däraf, att någon finnes, som äger företräda bolaget, berättigad att hos rätten eller domaren göra ansökning, att bolaget må förklaras skyldigt att träda i likvidation. Kungörelse om ansökningen med uppgift om tiden, när densamma kommer att pröfvas af rätten, skall af rätten eller domaren utfärdas och minst tre månader före nämnda tid införas i allmänna tidningarna, så ock i tidning inom orten. Rätten eller domaren äge ock, där så äskas, förordna en eller flere sysslomän att emellertid taga bolagets egendom under vård och bevaka dess angelägenheter. Styrkes på utsatta tiden, att anmärkta förhållandet fortfar, förklare rätten, att bolaget skall träda i likvidation, och förordne en eller flere likvidatorer att verkställa densamma.

Om förordnande af syssloman skall underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

100 §.

Har bolagsstämma i enlighet med 93 § 2 mom. beslutat, att bolaget skall träda i likvidation, eller skall eljest af anledning, som i 33 eller

97 § sägs, likvidation verkställas, välje bolagsstämman en eller flere likvidatorer att verkställa likvidationen.

I bolagsordningen må kunna bestämmas, att en eller flere likvidatorer skola på annat sätt utses att jämte de af bolagsstämman valda deltaga i likvidationen.

101 §.

Utser bolaget ej likvidatorer, ehuru sådant förhållande inträffat, som jämlikt bestämmelse i 97 § under 1) eller 2) påkallar likvidation, svare de, som med vetskap om förhållandet deltaga i beslut om fortsättande af bolagets verksamhet eller handla å dess vägnar, för uppkommande förbindelser, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

102 §.

Har sådant förhållande inträffat, som jämlikt bestämmelse i 97 § under 1)—4) påkallar likvidation, och varder ej inom en månad därefter till registret, enligt hvad nedan sägs, anmäldt, att bolaget trädt i likvidation, förklare rätten, på ansökan af aktieägare eller styrelseledamot och efter bolagets hörande, att bolaget skall träda i likvidation; och förelägge rätten bolaget att inom viss tid, ej understigande en månad, utse en eller flere likvidatorer vid äfventyr, att förordnande i sådant hänseende eljest meddelas af rätten.

Har registreringsmyndigheten, enligt hvad i 125 § sägs, hos rätten tillkännagifvit, att aktiebolag jämlikt 33 § bort träda i likvidation, men att anmälan till registret om utseende af likvidator ej blifvit gjord, förordne rätten efter bolagets hörande en eller flera likvidatorer att verkställa bolagets likvidation.

103 §.

Finnes aktiebolag, som enligt anmälan till registret trädt i likvidation, sedermera sakna till registret anmälda, behöriga likvidatorer, vare aktieägare eller borgenär, så ock en hvar annan, hvars rätt kan vara beroende däraf, att någon finnes, som äger företräda bolaget, berättigad att hos rätten eller domaren göra ansökning om utseende af likvidatorer; och skall i öfrigt hvad i 99 § är stadgadt i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

104 §.

Likvidator skall vara här i riket bosatt svensk medborgare, där ej för särskildt fall Konungen medgifver, att en eller flere af likvidatorerna, dock högst en tredjedel af hela antalet, må vara medborgare i annat land eller å utrikes ort bosatta svenska medborgare.

Uppdraget att vara likvidator anses gälla intill dess likvidationen blifvit afslutad, men må när som helst återkallas af den, som meddelat uppdraget.

Afgår af bolagsstämman vald likvidator, innan han fullgjort sitt uppdrag, och finnes ej suppleant, åligger det öfriga likvidatorer att ofördröjligen föranstalta om val af ny likvidator.

105 §.

Likvidatorerna skola ofördröjligen för registrering anmäla, att bolaget trädt i likvidation. Därvid skola uppgifvas

dels likvidatorernas samt, där suppleanter utsetts, deras fullständiga namn äfvensom nationalitet och hemvist,

dels ock, där befogenhet att teckna bolagets firma ej skall utöfvas allenast af likvidatorerna gemensamt, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller i förening, sådan befogenhet tillkommer.

Skall annan än likvidator eller suppleant äga nämnda befogenhet, varde uppgift lämnad jämväl å hans fullständiga namn och hemvist.

Afgår likvidator eller suppleant eller utses ny sådan eller sker ändring i fråga om rätten att teckna bolagets firma eller ändrar likvidator eller suppleant eller eljest någon, som, ensam eller i förening med annan, berättigats teckna firman, sitt hemvist, skall ock därom anmälan för registrering ofördröjligen göras af likvidatorerna.

Vid anmälan, att likvidator eller suppleant utsetts, skall fogas styrkt afskrift af protokoll eller annan handling, som bestyrker anmälans riktighet, jämte bevis om tillstånd, som, efter ty i 104 § sägs, må vara af Konungen meddeladt.

106 §.

Då likvidatorer utsetts, göre styrelsen ofördröjligen redo för sin förvaltning under den tid, för hvilken ej förut förvaltningsberättelse framlagts å bolagsstämma.

Styrelsens redovisning skall af likvidatorerna ofördröjligen öfverlämnas till revisorerna, som hafva att granska densamma och däröfver inom fyra veckor afgifva skriftlig berättelse. Redovisningen jämte revisorernas berättelse framlägges af likvidatorerna, så snart ske kan, å bolagsstämma; och skall å den stämma till behandling företagas frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid redovisningen omfattar. Om behandling af denna fråga samt om rätt att tala å styrelsens förvaltning äge hvad i 85—88 och 90 §§ finnes stadgadt motsvarande tillämpning.

107 §.

På ansökan af aktieägare med ett sammanlagdt aktiebelopp af minst en tiondedel af hela aktiekapitalet förordne rätten eller domaren en god man att öfva tillsyn öfver likvidatorernas förvaltning.

Likvidatorerna skola bereda gode mannen tillfälle att när som helst inventera bolagets kassa och öfriga tillgångar samt granska bolagets alla böcker, räkenskaper och andra handlingar; och må af honom begärd upplysning angående förvaltningen ej af likvidatorerna förvägras.

Gode mannen äge, när helst han finner omständigheterna det påfordra, sammankalla aktieägarna till bolagsstämma samt vare berättigad att å stämma, där han är närvarande, föra ordet.

På rätten ankomme att entlediga gode mannen och i hans ställe förordna annan.

Gode mannen är berättigad att af bolaget erhålla skäligt arfvode.

När god man förordnats, skall underrättelse därom ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

108 §.

Likvidatorerna åligger att ofördröjligen söka årsstämning å bolagets okända borgenärer samt att förteckna dess tillgångar och skulder.

Där af aktieägare med aktiebelopp, som i 107 § sägs, å den stämma, å hvilken likvidatorer utses, tillkännagifves, att förordnande af god man kommer att begäras, må, intill dess fjorton dagar förflutit från stämman eller dessförinnan god man förordnats, bolagets egendom icke föryttras i annan mån än att af dess lösa egendom må försäljas hvad för fortsättande af bolagets rörelse eller för undvikande af skada i följd af egendomens försämring eller förstöring oundgängligen erfordras.

Företes under likvidationens fortgång hos likvidatorerna bevis, att aktieägare med aktiebelopp, som i 107 § sägs, hos rätten eller domaren gjort ansökan om förordnande af god man, skall, intill dess fjorton dagar förflutit från det beviset hos likvidatorerna företetts eller dessförinnan god man förordnats, gälla enahanda inskränkning i rätten att föryttra bolagets egendom, som ofvan i 2 mom. sägs.

Med den inskränkning, som följer af hvad förut i denna paragraf är stadgadt, skall bolagets egendom, i den mån sådant erfordras för likvidationens verkställande och så snart det kan ske utan uppenbar skada, förvandlas i penningar.

Har god man förordnats, får bolagets egendom ej afyttras under hand utan gode mannens samtycke. Gode mannen må ej utan synnerliga skäl motsätta sig af likvidatorerna ifrågasatt försäljning.

109 §.

Likvidatorerna hafva att sist två månader efter hvarje räkenskapsårs slut upprätta en redogörelse för sin förvaltning under året samt hålla den tillgänglig för aktieägarna.

Har likvidationen ej afslutats inom två år, skola i nästa redogörelse uppgifvas de hinder, som därför mött.

Är god man förordnad, skall denne öfver redogörelsen afgifva utlåtande, som bifogas densamma.

110 §.

Med den inskränkning, som föranledes af hvad i 108 § är stadgadt, skall om likvidatorers befogenhet att företräda aktiebolag och om deras rättigheter i öfrigt, så ock om deras skyldigheter gälla i tillämpliga delar hvad angående styrelse eller styrelseledamot är i denna lag stadgadt.

111 §.

Under likvidation skall bolagets firma tecknas med tillägg af orden »i likvidation».

I öfrigt skall hvad i 67 § finnes föreskrifvet i fråga om underskrifvande af handling, som å bolagets vägnar utfärdas, äga motsvarande tillämpning under bolagets likvidation.

Har under handlingen ej bolagets firma tecknats på sätt, som ofvan i 1 mom. sägs, och framgår ej af handlingens innehåll såväl,

att den utfärdats å bolagets vägnar, som ock att bolaget är i likvidation, vare de, som underskrifvit handlingen, ehvad densamma pröfvas vara för bolaget bindande eller ej, ansvarige för hvad genom handlingen må hafva slutits, en för alla och alla för en, såsom för egen skuld.

112 §.

Sedan den i årsstämningen utsatta inställelsedag är förbi och all veterlig gäld blifvit betald, skola bolagets tillgångar skiftas. Är någon del af gälden tvistig eller ej förfallen och kan förty eller af annan orsak betalning ej ske, skola till samma gälds betalning erforderliga medel innehållas och återstoden skiftas.

Ej må annorledes än nu är sagdt skifte äga rum. Sker det eller befinnas innehållna medel ej lämna tillgång till gälds betalning, vare i händelse af bolagets oförmåga att fullgöra sina förbindelser den, som vid skiftet något uppburit, skyldig att återbära hvad han bekommit.

113 §.

Visar likvidator uppenbarligen motvilja eller försummelse vid fullgörande af sitt uppdrag, anmäle gode mannen förhållandet hos rätten; och äge rätten, efter likvidatorns hörande, entlediga honom och utse annan i hans ställe.

114 §.

Aktieägare vare berättigad att af bolagets behållna tillgångar bekomma hvad å hans aktier i förhållande till hela aktiekapitalet belöper.

Innehåller bolagsordningen bestämmelser, som afvika från hvad sålunda stadgats, lände de till efterrättelse.

115 §.

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag, skola de, så snart ske kan, å bolagsstämma framlägga redovisning för sin förvaltning.

Är god man förordnad, har han att granska redovisningen och däröfver afgifva skriftligt utlåtande, för hvilket ändamål likvidatorerna skola minst en månad före stämman till honom öfverlämna redovisningen. Utlåtandet bifogas redovisningen, då denna framlägges å stämman.

116 §.

Åtnöjes aktieägare ej med likvidatorernas redovisning, skall han genom stämning anhängiggöra sin talan hos domstol inom ett år från den dag, då redovisningen framlades å bolagsstämma. Försummas det, hafve han förlorat sin talan.

117 §.

Då likvidatorerna å bolagsstämma framlagt redovisning för sin förvaltning, anses bolaget upplöst; och skola likvidatorerna ofördröjligen därom göra anmälan för registrering.

Vid anmälan skall fogas bestyrkt afskrift af protokoll, som förts i ärendet, äfvensom bevis om dagen för årsstämningens utfärdande.

118 §.

Afträdes aktiebolags egendom till konkurs, skall underrättelse om den offentliga stämningen samtidigt med kungörelsen därom genom rättens eller domarens försorg afsändas för registrering.

Under konkursen företrädes bolaget såsom konkursgäldenär af styrelsen eller, där vid konkursens början sysslomän enligt 99 § eller likvidatorer varit utsedda, af dessa. Under konkursens fortgång må dock i behörig ordning kunna utses styrelse i stället för sysslomän, som förordnats enligt nämnda paragraf, äfvensom utses nya styrelseledamöter eller nya likvidatorer.

119 §.

Finnes efter konkursens afslutande öfverskott för bolaget, skall likvidation verkställas, och gälle i afseende därå bestämmelserna i 100, 101, 103—105 och 107—117 §§. Har ej inom en månad efter konkursens afslutande till registret anmälts, att bolaget trädt i likvidation, vare lag, som i 102 § 1 mom. sägs.

Finnes ej öfverskott, anses bolaget upplöst, då konkursen afslutats. Det åligger dem, som under konkursen sist företrädt bolaget såsom konkursgäldenär, att om bolagets sålunda skedda upplösning ofördröjligen göra anmälan till registret.

Om registrering.

120 §.

Hos patent- och registreringsverket eller den myndighet i Stockholm, som Konungen kan komma att bestämma, skall föras aktiebolagsregister för inskrifning af de uppgifter, hvilka enligt denna lag skola för registrering anmälas, eller hvilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrifvet.

121 §.

Anmälan till registret skall göras skriftligen och vara åtföljd af stadgade afgifter för registreringen och dess kungörande. Aflämnas anmälan genom ombud, eller insändes den med posten, skall underskriften vara af vittnen styrkt.

Då aktiebolags registrering sökes, skall hvarje styrelseledamot och suppleant, så ock i öfrigt en hvar, som, ensam eller i förening med annan, är berättigad att teckna bolagets firma, på samma gång egenhändigt inskrifva sin namnteckning i registret eller i särskildt bihang till detta, såframt ej namnteckningen förefinnes å anmälningsskriften och blifvit af vittnen styrkt. På enahanda sätt skall förfaras, då anmälan sedermera sker därom, att styrelseledamot eller suppleant blifvit utsedd, eller att eljest någon, ensam eller i förening med annan, blifvit berättigad att teckna firman.

122 §.

Har den anmälande icke iakttagit de föreskrifter, som finnas för hvarje särskildt fall stadgade, eller pröfvas bolagsordning eller beslut, som anmäles för registrering, icke hafva tillkommit i föreskrifven ordning eller ej stå i öfverensstämmelse med föreskrifterna i denna lag eller eljest strida mot lag och författning, skall registrering vägras.

Vägras registrering, skall registreringsmyndigheten ofördröjligen hålla sökanden till handa eller, om han uppgifvit postadress, till honom med allmänna posten öfversända skriftlig underrättelse om beslutet med skälen därför.

Är sökanden missnöjd med beslutet, äge han att, vid talans förlust, innan klockan tolf å sextionde dagen från beslutets dag däröfver anföra besvär hos Konungen.

123 §.

Beviljas aktiebolags registrering, låte registreringsmyndigheten i registret införa:

1) dagen för bolagsordningens antagande;

2) bolagets firma;

3) föremålet för bolagets verksamhet;

4) det belopp, hvartill, enligt den af styrelseledamöterna lämnade uppgift, aktiekapitalet uppgår, så ock, där aktiekapitalet skall kunna, utan ändring af bolagsordningen, bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet;

5) å hvilket belopp aktie skall lyda;

6) huru stor del af aktiekapitalet blifvit, enligt den af styrelseledamöterna lämnade uppgift, inbetald, samt, där ej aktierna till fullo inbetalts, inom hvilken tid återstående inbetalningen skall fullgöras;

7) den ort, där styrelsen har sitt säte;

8) bolagets postadress;

9) det sätt, hvarpå kallelse till bolagsstämma skall ske och andra meddelanden bringas till aktieägarnas kännedom, äfvensom den tid före stämma, då föreskrifna kallelseåtgärder senast skola vara vidtagna;

10) hvarje styrelseledamots och suppleants samt, där eljest någon, ensam eller i förening med annan, är berättigad att teckna bolagets firma, dennes fullständiga namn och hemvist;

11) där befogenhet att teckna firman ej skall utöfvas allenast af styrelsen, hvilken eller hvilka, hvar för sig eller i förening, sådan befogenhet tillkommer.

Innehåller bolagsordningen bestämmelse eller förbehåll, hvarom förmäles i 6 §, varde anmärkning om den bestämmelse eller det förbehåll gjord i registret.

Det ena exemplaret af bolagsordningen skall förses med bevis om registreringen samt jämte hufvudskrifterna af öfriga handlingar, som ingifvits jämväl i styrkt afskrift, återställas till sökanden.

124 §.

Anmäles ändring i förhållande, hvarom inskrifning i registret skett, skall den ändring, där registrering beviljas, anmärkas i registret.

Sker registrering på grund af anmälan enligt 38, 47 eller 94 §, skall ena exemplaret af det ingifna protokollet förses med bevis om registreringen samt jämte hufvudskrifterna af öfriga handlingar, som ingifvits jämväl i styrkt afskrift, återställas till sökanden. Sker ändring i firman, skall ny, fullständig inskrifning i registret göras.

125 §.

Har sådant fall inträffat, att bolaget jämlikt 33 § skall träda i likvidation, varde anteckning därom gjord i registret. Anmäles ej inom en månad, att likvidator blifvit utsedd, åligger det registreringsmyndigheten att om förhållandet ofördröjligen göra anmälan hos rätten.

126 §.

Hvad i aktiebolagsregistret införes, med undantag af underrättelse om konkurs, hvarom förmäles i 118 §, skall genom registreringsmyndighetens försorg ofördröjligen kungöras i allmänna tidningarna.

En samling för hela riket af hvad sålunda kungjorts skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket och förses med register för hvarje år.

I den mån nyssnämnda samling tryckes skall den öfversändas till hvarje domstol, Konungens befallningshafvande och öfverexekutor.

Anmälningsskrifter med därvid fogade handlingar skola, särskildt för hvarje bolag, förvaras såsom bilagor till aktiebolagsregistret.

127 §.

Närmare föreskrifter om aktiebolagsregistrets förande, de i 126 § stadgade kungörelser, afgifterna för registreringen och för dess kungörande samt tid och sätt för utgifvande af den i nämnda paragraf omförmälda samling och dess öfversändande till vissa myndigheter meddelas af Konungen.

128 §.

Företer aktiebolags registrerade firma likhet med en i handelsregister, föreningsregister eller aktiebolagsregistret tidigare införd firma, och lider därigenom innehafvaren af sistnämnda firma förfång, äge domstol på talan af denne förbjuda bolaget att efter viss tid använda

förstnämnda firma äfvensom ålägga bolaget det skadestånd, som pröfvas skäligt.

Menar någon eljest, att en i aktiebolagsregistret verkställd inskrifning länder honom till förfång, må talan om registreringens upphäfvande samt om skadestånd föras vid domstol.

129 §.

Har genom laga kraft ägande dom blifvit förklaradt, att en i registret gjord inskrifning ej bort ske, eller att beslut, som registrerats, är ogiltigt, eller att eljest visst förhållande, hvarom inskrifning skett, ej föreligger, skall på begäran af någondera parten anteckning därom göras i registret. Underrättelse om sådan anteckning skall så kungöras, som i 126 § sägs.

Varder, sedan i registret gjorts anteckning om aktiebolags konkurs, af öfverrätt förklaradt, att offentlig stämning ej bort utfärdas, skall anteckningen på därom gjord ansökan afföras ur registret. Samma lag vare i fråga om anteckning rörande beslutad nedsättning af aktiekapitalet, efter ty i 50 § sägs, där ansökningen om nedsättning genom laga kraft ägande beslut afslagits eller frågan om nedsättning eljest förfallit.

130 §.

Det, som i enlighet med denna lag blifvit infördt i aktiebolagsregistret och kungjordt i allmänna tidningarna, skall anses hafva kommit till tredje mans kännedom, där ej af omständigheterna framgår, att han hvarken haft eller bort hafva kunskap därom.

Innan sådant kungörande skett, kan det förhållande, som blifvit eller bort blifvit antecknadt i registret, icke med laga verkan åberopas mot annan än den, som visas hafva ägt vetskap därom.

131 §.

Företer den, som inför domstol, Konungens befallningshafvande eller öfverexekutor företräder aktiebolag, bevis utvisande, att han den dag, beviset utfärdades, enligt aktiebolagsregistret var behörig att företräda bolaget, och är det bevis ej äldre än ett år, åligger det myndigheten att ur den i 126 § omförmälda tryckta samling inhämta upp-

lysning, huruvida förändring beträffande behörigheten ägt rum. Hvad i sådant afseende nyssnämnda samling i den mån den kommit myndigheten tillhanda utvisar, skall för myndigheten äga vitsord, där ej annat förhållande visas vara för handen.

Straffbestämmelser.

132 §.

Med böter från och med femtio till och med två tusen kronor eller fängelse straffes

1) stiftare, som mot bättre vetande i stiftelseurkunden, i teckningslista eller i skriftlig handling, som åberopas i listan eller bifogas densamma eller eljest framlägges å konstituerande stämman, meddelar oriktig uppgift;

2) styrelseledamot eller annan, som vid anmälan till registrering mot bättre vetande meddelar oriktig uppgift;

3) styrelseledamot, med hvars begifvande utfärdas aktiebref, hvilket utan Konungens lof är ställdt till innehafvaren, eller i hvilket aktie angifves lyda å mindre belopp än i denna lag är medgifvet, eller i hvilket mot föreskriften i 26 § 2 mom. förbehåll, som där sägs, ej angifvits;

4) styrelseledamot eller likvidator, där han mot bättre vetande i skriftlig handling, som framlägges å bolagsstämma eller annorledes hålles tillgänglig för aktieägarna, rörande bolagets angelägenheter meddelar oriktig uppgift eller mot bättre vetande vare sig låter i aktieboken göra anteckning i strid med bestämmelserna i 28 § 1 och 3 mom. eller underlåter ombesörja, att förändring i äganderätt till aktie varder jämlikt 28 § 1, 2 och 3 mom. antecknad i aktieboken;

5) styrelseledamot eller likvidator, som uppsåtligen i strid med bestämmelsen i 54 § 1 punkten låter verkställa utbetalning till aktieägare;

6) styrelseledamot, som vid upprättande af balansräkning mot bättre vetande förfar i strid med bestämmelserna i 56 §;

7) revisor eller enligt 107 § förordnad god man, där han i berättelse eller utlåtande eller annan handling, som framlägges å stämma eller annorledes hålles tillgänglig för aktieägarna, mot bättre vetande lämnar oriktig uppgift rörande bolagets angelägenheter eller uppsåtligen underlåter att göra anmärkning mot dylik uppgift i handling, som af honom granskats;

8) revisor, som, därest han insett eller bort inse, att skada däraf kunnat följa, yppar något af hvad vid granskningen af styrelsens förvaltning eller bolagets räkenskaper kommer till hans kännedom, utan att det med nödvändighet erfordras för fullgörande af hans uppdrag;

9) en hvar, som falskeligen afgifver sådan försäkran, som omförmäles i 76 § 2 mom.

Ej må straff, som ofvan är stadgadt, tillämpas, där förseelsen enligt allmänna strafflagen bör beläggas med strängare straff.

133 §.

Bryter någon mot hvad i 27 eller 51 § finnes stadgadt,

eller underlåter styrelseledamot i annat fall, än i 132 § under 4) afses, att iakttaga föreskrift, som är meddelad i 28 § 1, 2 och 3 mom.,

eller underlåter styrelseledamot att iakttaga föreskrift, som i 25 §, 26 § 1 mom., 28 § sista momentet, 34 §, 38 §, 40 §, 42 § 4 mom., 45 § 1 mom., 47 § sista momentet, 49 § 3 mom. 2 punkten, 50 § 2 mom. sista punkten, 65 §, 69 §, 74 § 1 mom., 78 § 1 eller 4 mom., 85 § 4 mom. eller 94 § är meddelad,

eller försummar styrelseledamot vare sig att på sätt i 81 § 1 mom. stadgas hålla den där omförmälda förteckningen tillgänglig och öfversända den till aktieägare eller att, då aktieägare enligt 4 mom. i nämnda paragraf påyrkat hänskjutande af visst ärende till pröfning å bolagsstämma, låta upptaga ärendet å förteckningen,

eller bryter någon, som enligt 118 § under aktiebolags konkurs företrädt bolaget såsom konkursgäldenär, mot hvad i 119 § 2 mom. 2 punkten är stadgadt,

straffes med böter från och med fem till och med fem hundra kronor.

Samma lag vare

om revisor, hvilken underlåter iakttaga föreskrift, som meddelats i 74 § 3 mom. eller 106 § 2 mom. 1 punkten,

om likvidator, som ej fullgör hvad honom enligt 105 §, 106 § 2 mom., 107 § 2 mom., 109 § 1 eller 2 mom., 115 § 2 mom. eller 117 § åligger,

samt om god man, där han försummar fullgöra hvad i 109 § 3 mom. eller 115 § 2 mom. finnes stadgadt.

Förseelse mot 69 §, 74 § 1 eller 3 mom., 78 § 1 eller 4 mom., 81 § 1 mom., 106 § 2 mom., 107 § 2 mom., 109 § eller 115 § 2 mom., så ock styrelseledamots försummelse att å den i 81 § omförmälda förteckning upptaga ärende, hvars hänskjutande till bolagsstämma af

aktieägare påyrkats enligt 4 mom. i samma paragraf, må åtalas allenast af målsägande; och skall härvid såsom målsägande anses såväl bolaget som hvarje aktieägare.

134 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas efter allmänna strafflagen.

Särskilda bestämmelser.

135 §.

Aktieägare, som genom att öfverträda denna lag eller bolagsordningen tillskynda bolaget skada, svare för skadan, en för alla och alla för en.

Öfverträda styrelseledamöter, likvidatorer eller aktieägare denna lag eller bolagsordningen och tillskyndas tredje man därigenom skada, vare de, som låtit sådant komma sig till last, ansvarige för skadan, en för alla och alla för en.

136 §.

Aktiebolag vare uti de mål, för hvilka ej annorlunda genom lag stadgas, lydande under allmän underrätt i den ort, där styrelsen enligt bolagsordningen har sitt säte.

137 §.

Försummelse att enligt bestämmelse i denna lag göra anmälan för registrering skall åtalas vid allmän underrätt i den ort, där bolagets styrelse enligt bolagsordningen har sitt säte.

138 §.

Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen eller ledamot däraf eller aktieägare skola hänskjutas till afgörande af en eller flere skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeaftal; och gälle om påkallande af förbehållets tillämpning hvad om stämning i denna lag finnes stadgadt.

139 §.

Om järnvägsaktiebolag och försäkringsaktiebolag, så ock om bankaktiebolag och andra aktiebolag, som hafva till ändamål att drifva lånerörelse, är särskildt stadgadt.

Genom denna lag göres ej ändring i hvad om bolag för verksamhet af visst slag eljest är i lag eller författning särskildt stadgadt.

140 §.

Genom denna lag upphäfves lagen om aktiebolag den 28 juni 1895.

141 §.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1912.

Rättigheter och skyldigheter, som uppkommit dessförinnan, skola bedömas efter äldre lag.

Aktiebolag, som bildats, innan denna lag trädt i kraft, må registreras enligt bestämmelserna i äldre lag, men i öfrigt skall med afseende å sådant bolag denna lag lända till efterrättelse med nedan angifna undantag:

1) 25 § äger ej tillämpning.

2) I stället för bestämmelserna i 26 § 2 mom., 27 §, 32 §, 33 §, 79 § 1 mom. under 4) och 125 § i den mån de afvika från motsvarande bestämmelser i äldre lag skola dessa senare bestämmelser äga tillämpning.

3) Med afseende å bolag, hvars ordning innehåller bestämmelser afvikande från hvad i 29, 30 eller 48 § stadgas, lände dessa bestämmelser i bolagsordningen till efterrättelse.

4) Har beslut om aktiekapitalets ökning registrerats, innan denna lag trädt i kraft, må ökningen verkställas och registreras enligt äldre lags bestämmelser.

5) Äger bolag på grund af bestämmelse i bolagsordningen rätt att inlösa egna aktier, lände den bestämmelse till efterrättelse utan hinder af hvad i 51 § stadgas.

6) Å bolag, i hvars ordning finnes särskildt stadgadt angående sådant förbehåll, som omförmäles i 52 §, eller om annan inskränkning i rätten att förfoga öfver aktie, skola bestämmelserna i sagda lagrum ej äga tillämpning, utan gälle därutinnan hvad bolagsordningen innehåller.

7) Har bolag, då denna lag träder i kraft, i senaste pröfvade balansräkning upptagit tillgång till högre belopp än som motsvarar kostnaderna för dess anskaffning eller tillverkning, utgör bestämmelsen i 56 § under 1) ej hinder mot att fortfarande upptaga den tillgång till samma belopp som förut.

8) Har bolag, då denna lag träder i kraft, i senaste pröfvade balansräkning såsom tillgång upptagit egna aktier, utgör bestämmelsen i 56 § under 7) ej hinder mot att dessa aktier fortfarande under högst tre år upptagas såsom tillgång, dock under förutsättning, att de upptagas skilda från öfriga tillgångar.

9) Bestämmelsen i 57 § 4 mom. utgör ej hinder mot att här i riket bosatt norsk undersåte, hvilken, då lagen den 27 april 1906 angående ändrad lydelse af 40 § i lagen om aktiebolag den 28 juni 1895 trädde i kraft, var ledamot af aktiebolags styrelse, i sådan egenskap kvarstår under den tid, för hvilken han blifvit vald.

10) Hvad i 58 § stadgas därom, att inskränkning i styrelsens eller styrelseledamots befogenhet att företräda bolaget skall vara utan verkan mot tredje man, med mindre han ägt eller bort äga kännedom om inskränkningen, och ej få registreras, afser ej bestämmelse i bolagsordning, att vissa utfästelser för att vara gällande skola vara undertecknade jämväl af en af Kungl. Maj:t utsedd ledamot af styrelsen.

11) Där bolag blifvit i enlighet med bestämmelse i äldre lag upplöst, skola i afseende å likvidationen bestämmelserna i samma lag lända till efterrättelse.

Skall enligt hvad ofvan stadgats i fråga om bolag, som bildats, innan denna lag trädt i kraft, äldre lags bestämmelse gälla och är i samma lag öfverträdelse af den bestämmelse belagd med straff, skall beträffande sådant bolag jämväl dylik straffbestämmelse lända till efterrättelse.

I fråga om styrelseledamot eller suppleant, som enligt äldre lag berättigats teckna aktiebolags firma, skola bestämmelserna i 58 och 59 §§ lända till efterrättelse; och skall förty inskränkning i befogenheten för den, som äger teckna bolagets firma, att företräda bolaget, ändå att inskränkningen enligt äldre lag registrerats och kungjorts, icke därigenom anses hafva kommit till tredje mans kännedom.

Stockholm den 8 juni 1910.

Med undersåtlig vördnad.

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1910.